

A MAGYAR
KODÁLY
TÁRSASÁG
HÍREI

XLV. évfolyam

2024/1

A MAGYAR
KODÁLY TÁRSASÁG
HÍREI

FELELŐS SZERKESZTŐ
B. Horváth Andrea

•••

XLV. évfolyam - 2024/1
Március

TARTALOM

KÖSZÖNTÉS, GRATULÁCIÓK	4
KODÁLY 141	
In Memoriam Kodály Zoltán. Születésnap emlékkoncert Nyíregyházán <i>Ferencziné dr. Ács Ildikó</i>	10
Hangverseny Szegeden Kodály Zoltán születésnapján – <i>Molnár Andrea</i>	15
Kodály Zoltánra emlékeztek születésének 141. évfordulóján <i>Harkai György, B. Horváth Andrea</i>	18
Új emlékezőhely Komáromban – <i>Szalay Szilvia</i>	23
JUBILEUMOK	
A pécsi Kodály Zoltán Gimnázium kórusainak jubileumi ünnepi hangversenye – <i>Dr. Livják-Rozoga Veronika</i>	26
Szokolay 10 – <i>Kiss Dezsényi Márta, Blazsek Andrea</i>	34
KITEKINTŐ	
Erdélyben jártunk – <i>Dr. S. Szabó Márta</i>	38
Ének-zene módszertani nap Érsekújvárbán – <i>Józsa Mónika</i>	43
Az univerzum bölintott – <i>C. Szalai Ágnes</i>	45
AJÁNLÓ	
Dr. Ittész Mihály kecskeméti vonatkozású írásainak adatbázisa <i>Polyák Zsuzsanna</i>	50
IN MEMORIAM	
Búcsú Ivasivka Mátyástól – <i>Kertész Attila</i>	51
Búcsúzunk. G. Somos Margit (1936–2023) – <i>Gór Tamás</i>	53
Felhívás	54
Rövid hírek	56

*A szerkesztőség fenntartja az írások szellemét
és tartalmát nem érintő rövidítések jogát.*

A címodalt Borsos Miklós alkotásával Szántó Tibor tervezte.

A kiadványt Demeter Gitta tervezte

Szakmai lektor: Dr. S. Szabó Márta

Kiadja a Magyar Kodály Társaság

Felelős kiadó: a Magyar Kodály Társaság elnöke

Adószámunk: 19040437-1-42

ISSN 0230-3639

Nyomda: László és Társa Bt.

Felelős vezető: László András

Kiadványunk megjelenését a Nemzeti Kulturális Alap,

az Emberi Erőforrások Minisztériuma és a Magyar Művészeti Akadémia támogatta

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

Új Kodály dombormű Komáromban, Darázs Rozália szobrászművész alkotása.
Avatás: 2023. december 16. (Cikk a 23. oldalon.)

KÖSZÖNTÉS, GRATULÁCIÓK

1064. Budapest, Vörösmarty utca. 35. Honlap: m-kodalytarsasag.hu, email: magyar.kodaly@lisztakademia.hu
Adószám: 19040437-1-42, Számlaszám: 11706016-20822228

*„A művészetek mesteri tevékenysége nem annak megalkotása, ami az ember, hanem ami az ember fölött van, és nem annak, ami élet, hanem ami az életnél magasabb, és nem annak, ami a természet, hanem ami a természetnél több.”
/Hamvas Béla/*

**Tisztelt Tóth Ferenc!
Drága Feri Bácsi!**

A Magyar Kodály Társaság elnöksége és tagsága nevében szeretettel gratulálunk 95. születésnapod alkalmából.
Tudásod, zenei műveltséged, sokirányú tapasztalatod, kitartásod, emberi nagyságod, méltóságod erőt ad nekünk, és például szolgál a jövő zenetanárai, karnagyai számára.
Nagyon jó egészséget, lelki biztonságot kívánunk Neked szeretettel!

Budapest, 2023. 12.20.

Vas Bence

a Magyar Kodály Társaság Elnöke

B. Horváth Andrea
Társelnök

Óri Csilla
Társelnök

P. Ispán Franka

Erdős Ágnes

Mindszenty Zsuzsa

S. Balogh Katalin

Ujváry Barnabás

Isten éltesse, Feri bácsi!

Tóth Ferenc Liszt-díjas karnagy 95. születésnapján tartott hangversenyt a Magyar Rádió Gyermekkórusa, majd egykori tanítványok, barátok fakadtak dalra a Komlói Színházban.

Az este folyamán a méltán híres Magyar Rádió Gyermekkórusának tehetséges fiataljai léptek a színpadra. A Bartók-Pásztory és Prima-díjas együttes hosszú évek óta a magyar és külföldi zeneélet megbecsült és elismert gyermekkara. Az este folyamán Petőfi Sándor születésének 200. évfordulójára kiírt pályázat díjnyertes műveiből és karácsonyi énekekből hallgathatott meg egy csokorral a komlói közönség.

Hoppál Péter

Kertész Attila

Dr. Hoppál Péter, országgyűlési képviselő, karnagy, egyházzeneész a gyermekkórusok egyik fővárosának nevezte Komlót. Hangsúlyozta, a Kodály Zoltán nevével fémjelzett nemzetközi gyermekkórus-fesztivál nem csak Komlónak adott széleskörű ismertséget, de a magyar kórusművészetet is magasabb nivóra emelte, Tóth Ferenc pedig kivívt a rangot Kodály Zoltánnál, és egy olyan iskola jöhetett létre, amely módszertanával példaként szolgált az ország és a világ számára is.

Kertész Attila Liszt-díjas karnagy, a Magyar Kodály Társaság és a KÓTA művészeti bizottságának tagja a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége díszoklevelét adta át az ünnepeltnek születésnapja alkalmából.

„A szívem tele van örömmel, és azt gondolom, hogy az itt élőknél is ez egy csodálatos ünnep. Hálas vagyok a jó Istennek, hogy ilyen hosszú boldog életet adott Feri bácsinak, aki több generációt tanított, nevelt és tette egy nagy családdá a zenén keresztül” – köszöntötte jókívánásokkal a karnagyot Polics József polgármester.

A köszöntők végén Závogyán Magdolna kultúráért felelős államtitkár levelét olvasták fel, ünnepi gondolataival kívánt jó egészséget Tóth Ferenc karnagynak.

A hangverseny után az aulában köszöntötték Tóth Ferencet 95. születésnapja alkalmából. Egykori tanítványok, barátok, ismerősök gratuláltak a szép korhoz, amelyet követően a közös éneklés sem maradhatott el.

Czeti Ádám 2023. 12. 19.
www.komloujsag.hu

**A MAGYAR KODÁLY TÁRSASÁG TAGJAI AZ ALÁBBI
KITÜNTETÉSEKBEN RÉSZESÜLTEK:**

Dombovári János – A Magyar Kultúra Lovagja

A fővárosban bejegyzett Falvak Kultúrájáért Alapítvány kuratóriuma 1998-ban hozta létre a Magyar Kultúra Lovagja címet, amelyet azóta minden évben a Magyar Kultúra Napja alkalmából rendezett Gálán adományoz az arra érdemeseknek.

Az alapítvány 2023. évi pályázatára a társadalmi szervezetek és önkormányzatok 185 személy elismerésére tettek javaslatot. Első szűrőként az Alapító Lovagok Testülete 67 főt bocsátott ellenőrzésre a Kultúra Lovagrendje számára. Az öt földrész 16 országából – második szűrőként – a 352 kultúra lovagjából álló Tanácsadó Testület javaslatát figyelembe véve az alapítvány kuratóriuma 4 egyetemes, valamint 30 Magyar Kultúra Lovagja cím adományozásáról döntött. A mostani jelöltek a kultúra 27 ágában fejtik ki önzetlen, példamutató tevékenységüket. A lovaggá avatás ünnepségére hagyományosan a Stefánia Palota színháztermében került sor Budapesten, 2024. január 20-án.

A kuratórium „A magyar zenekultúra fejlesztéséért” a Magyar Kultúra Lovagja címet adományozta Dombovári János hegedűtanár, emeritus igazgatónak.

Indoklás

Dombóvári János a térség zenei életének meghatározó személyisége. A sátoraljaújhelyi Lavotta János Művészeti Iskola névadója, 30 éven át igazgatója. Az első magániskola, a Széptan Alapfokú Művészeti Iskola alapítója és fenntartója. A Lavotta János Kamarazenekar alapító-művészeti vezetője. Zenei közíró, Lavotta-kutató. A Magyar Tudományos Akadémia Zenetudományi Intézete ösztöndíjasaként éveken át kutatta Lavotta János műveit,

alapítványt hozott létre, verbunkos hangszeres versenyeket, valamint konferenciákat szervezett. Magyar Verbunkos Zene címmel eddig 11 CD-t jelentetett meg. Zenekara elnyerte az Országos Kamarazenei Fesztivál fődíját, a város Pro Urbe-, valamint a vármegye Alkotói-díját. Közművelődési és Nevelői díj jelzi példamutató tevékenységét. Jelenleg is aktív tagja zenei és irodalmi társaságoknak, a Kazinczy Ferenc, Erkel Ferenc, Magyar Kodály Zoltán Társaságnak, valamint a Magyar Művészeti Akadémia köztestületi tagja. Pedagógiai munkásságáért a Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésében részesült.

Rostetterné Nagy Rita – Bruszniai díj

Gráf Zsuzsanna – Magyarország Kiváló Művésze

Nemzeti ünnepünk, március 15. alkalmából Magyarország Kiváló Művésze kitüntetésben részesült.

Rostetterné Nagy Rita

Gráf Zsuzsanna

Minden kitüntetettnek gratulálunk !

In Memoriam Kodály Zoltán *Születésnap emlékkoncert Nyíregyházán*

•••

A Magyar Kodály Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Tagcsoportja 2023. december 13-án tartotta hagyományos, Kodály Zoltán tiszteletére szervezett születésnap emlékműsorát. A koszorúzással egybekötött hangverseny a nyíregyházi Vikár Sándor Zeneiskola – Alapfokú Művészeti Iskola hangversenytermében, 17 órakor várta az érdeklődőket.

A rendezvény a Vikár Sándor Zeneiskola, a Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium Zenetagozata és a Nyíregyházi Egyetem Zenei Intézete együttműködésével valósult meg. A három intézmény szakmai vezetése Ferencziné dr. Ács Ildikó koordinálása mellett állította össze az est programját. Rendhagyó módon, nem mindennapi hangszerelésben volt hallható az est nyitó száma. A Művészeti Szakgimnázium zenetagozatának tanára, Zsupos Gábor kürtművész és tanítványai, Jakimcsuk Dániel, Kovács Áron, Antal Máté, Kósa Réka, Dobi Csaba Ádám adták elő Kodály Zoltán *Háry János* című daljátékából az *Intermezzot*. Karvezetői körökben leginkább az 1957-ben, dr. Vargha Károly szövegével kiadott vegyeskari átdolgozás ismeretes, ezért a 6 kürtre történő átírat megszólalását nagy várakozás előzte meg. Ha „Dunán túl” már nem is, de „Tiszán innen” ősbemutatónak számított az előadás. A Keserű Péter kürtművész által hat kürtre meghangszerelt változat, Zsupos Gábor és tanítványai kiváló interpretálásában, igazi ünnepi fanfárként nyitotta meg az emlékestet.

A hangverseny moderátora, Ferencziné dr. Ács Ildikó ezt követően köszöntötte a megjelenteket. Kányádi Sándor sorait idézve – „*boldog akinek térdén egy nemzet lovagolhat*” – kiemelte, hogy boldog és büszke lehet az a mester, akinek tanítványai és követői 141 év elteltével is megemlékeznek a születéséről, munkásságáról, és tisztelik, magasztalják, tovább éltetik életművét.

Az emlékezés hangjai következtek. A tanítvány, Gárdonyi Zoltán *Meditatio in Memoriam Zoltán Kodály* című művét dr. Szilágyi Gyula orgonaművész, a Nyíregyházi Egyetem oktatója szólaltatta meg. A Kodályra utaló pentaton dallamfolyamot követő *Nausikaa*-téma az 1906–07-es korai dalköltészet időszakát idézte vissza (Négy dal, 1907 – Bálint Aranka szövegére – 2. dal: *Nausikaa*).

Az orgona mélységben zengő és fényesen csengő hangjai után oboászó folytatta a gondolati tartalom kibontását. Az elsősorban pedagógiai művekhez sorolt, énekgyakorlatokként ismertté vált, de előadási darabként is gyakran játszott 9 rövid tételből álló sorozat, az *Epigrammák* első 3 tétele szólalt meg. Az egyszólamú változatot oboán előadta a Vikár Sándor Zeneiskola művésztanára, Somogyi-Sigmond Abigél, zongorán kísérte Császárné Tanaka Ayako.

A késői romantika „*Lieder ohne Worte*” vonulatát idéző dallamait a pályatárs, Bartók Béla egyik jelentős pedagógiai célú sorozatának egy tétele követte. A *Mikrokozmosz* V. kötetéből „*a végtelenségig ismételhető, szekundok és tercek váltakozásából szőtt, nehéz technikai gyakorlat*” következett. Bartók Béla *Perpetuum mobile* című művét előadta Kovács Lotti, 3. osztályos zongorista tanuló. Felkészítő tanára Tirpákné Lizák Teodóra volt.

Az élénk, magával ragadó, fiatalos lendülettel megszólaltatott zongoradarab után, mintegy a gyermek Kodályra való utalással, az általa kedvelt és legjobban ismert csellóra és hegedűre írt duó következett. Az 1914-es különleges, ifjúkori műben a két hangszert tökéletes egyenjogúság jellemzi. Technikai és zenei szempontból is szépen formált előadást hallhatott a közönség a zeneiskola művésztanáraitól. Kodály Zoltán *Hegedű-cselló duó* Op. 7. I. tételét előadták Kóti Gergő hegedűn, valamint Miklós-Kun Alexandra gordonkán.

Az instrumentális-vokális zene átmenetét Bartók Béla 1907-es népdalfeldolgozása szimbolizálta a hangversenyen.

Bartók népzene felé fordulása az 1904-es első találkozás (Dósa Lidi dallamai), 1905-ös, majd 1906-os gyűjtések után, az 1907-es székelyföldi utazás után vált igazán meghatározóvá. A *Három csíkmegyei népdal* a paraszzenével való közvetlen találkozás élményéből származik. Bartók az alábbi megjegyzést fűzte a három dalhoz: „*Gyergyótekerőpatakon tilinkózta egy 60 esztendőös öreg ember*”. A hangversenyen Kára-Sepsi Etelka, a Vikár Sándor Zeneiskola művésztanára ezúttal fuvolán adta elő a *Három csíkmegyei népdalt*, zongorán kísérte Császárné Tanaka Ayako.

Erdély után a Felvidék hangjai szólaltak meg. A Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium énekművésze, Ács Gabriella, a Kodály által 1914-ben Alsócsitárban (Zoborvidék) gyűjtött, majd a *Székelyfonó* című daljátékban (1932) és a *Magyar népzene* sorozat 10. füzetében feldolgozott *A csitári hegyek alatt* kezdetű dalt választotta Kodály egyszólamú népdalfeldolgozásaira emlékezve. Kodály Zoltán egyszólamú vokális műveit azonban nem csak a népdalfeldolgozások teljesítik ki, hanem a műdalok, a magyar klasszikus költők verseire íródott dalköltészet is. Az 1912–16

között keletkezett *Megkésett melódiák* célja például alapvetően a 18–19. századi költők (Berzsenyi, Kölcsey, Csokonai) életében még nem létező magyar dalkultúra pótlása volt.

Ács Gabriella a kevés, magyar vonatkozású 19. századi daltermés egy párizsi ihletettséggű, Victor Hugo szövegére 1842-ben készült példáját szólaltatta meg. Liszt Ferenc *Oh! quand je dors* című dalát és a Kodály-feldolgozást Pelyhe Zsuzsa kísérte zongorán.

Az érzékeny és szenvedélyes hangú művet virtuóz darab és virtuóz előadás követte.

A Magyar Kodály Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Tagcsoportja, féléves munkaterve szerint előadássorozattal emlékezett meg az 1923. november 19-i, Pest, Buda és Óbuda egyesítésének 50. évfordulója alkalmából rendezett díszhangversenyéről, az ott bemutatott első előadásokról. A korabeli hangversenyplakát szerint a három ősbemutatót Liszt Ferenc *Magyar ábránd* című műve követte, melynek alapdallamát a *Magasan repül a daru, szépen szól* népies dal alkotta. Az 1852-ben komponált egytétéles, fantáziaszerű zongoraversenyt 1853-ban szólózongorára is átdolgozta a szerző. A 19 magyar rapszódia 14. darabját a Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium tanára, Boda Balázs zongoraművész tolmácsolásában hallhatta a közönség.

Noha az 1923-as, fenti hangversenyen felhangzott Kodály-műig vezetőnk vissza a magyar gyermekkari irodalom kialakulásának történetét, valójában a *Magyar zsoltár* 1924. december 1-jei hangversenye volt az, ahol Kodály először gyermekkorussal találkozott a színpadon. A Wesselényi utcai fiúiskola kórusa számára készült és szólalt meg 1925-ben először a *Villő* és a *Túrót eszik a cigány*, majd 1926-ban a *Gergely-járás*, 1927-ben pedig a *Lengyel László*.

A Nyíregyházi Egyetem Gaudemus Kórusa, Kerekes Rita vezetésével elsőként Kodály Zoltán *Lengyel László* című művét énekelte. Ezt követően, az adventi időszak, az elcsendesedés, elmélyülés gondolatait felidézve adta elő a vegyeskar Horváth Márton Levente *O salutaris hostia*, majd Kodály Zoltán *Adventi ének* című művét.

A záró vegyeskari blokk után a Magyar Kodály Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Tagcsoportjának elnökségi tagjai koszorút helyeztek el a Vikár Sándor Zeneiskolában található Kodály Zoltán mellszobornál. A közös ének során újra felidéződött: „*A csitári hegyek alatt régen leasett a hó...*”

Ferencziné dr. Ács Ildikó

Zsupos Gábor és tanítványai

Dr. Szilágyi Gyula

*Somogyi-Sigmond Abigél,
zongorán kísér: Császárné Tanaka Ayako*

Kovács Lotti

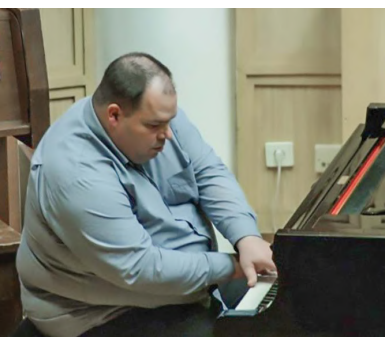
Kóti Gergő, Miklós-Kun Alexandra

*Kára-Sepsi Etelka, zongorán kísér:
Császárné Tanaka Ayako*

Ács Gabriella

Boda Balázs

*Ferencziné dr. Ács Ildikó,
Belinszky Etelka, Hudivók Marianna*

*A Nyíregyházi Egyetem
Gaudemus Kórusa,
vezényel: Kerekes Rita*

*Fotók: Vikár Sándor
Zeneiskola, Ferencziné
Ács Ildikó, Piacsek Péter*

Hangverseny Szegeden Kodály Zoltán születésnapján

...

Kodály Zoltán születésének 141. évfordulója alkalmából 2023. december 16-án az SZTE Bartók Béla Művészeti Kar (BBMK) és a Magyar Kodály Társaság Csongrád-Csanád Vármegyei Tagcsoportja ünnepi hangversenyt rendezett az Egyetem Aulájában, melyet Dr. Nátyi Róbert művészettörténész, a BBMK dékánja nyitott meg.

Elsőként a *Vántus Fiúkórus* előadásában a Bozóky-énekeskönyvből való szövegre íródott *Ének Szent István királyhoz* című mű hangzott el. Ezt követően a *Stabat Mater* szólalt meg, melyet a szerző 16 éves gimnazistaként komponált, majd az Ady Endre versét feldolgozó *Fölszállott a páva*, *Valkai Dávid* vezényletével.

Kodály *Epigramma*-sorozata kilenc rövid tételt tartalmaz, eredetileg énekhangra vagy hangszer(ek)re készült, zongorakísérettel. Ezek a művek pedagógiai céllal íródtak, de a pedagógiai daraboknál jóval magasabb művészi értéket képviselnek, s az idők folyamán koncertdarabokká is váltak.

Az Epigrammák közül hármat szólaltatott meg *Fodor Bálint* középiskolás diák klarinéton és *Kerényi Mariann* tanárnő zongorán – az elsőt, másodikat és a hetediket. Felkészítő tanára *Poljak Éva* volt.

A négy füzetben 180 kis műremeket tartalmazó *Bicinia Hungarica* ajánlásában Kodály a következőket írta:

„Galántai Népiskola, meztlábás pajtásaim: rátok gondolva írtam ezeket. A ti hangotok cseng felém ötven év ködén át. Hajigáló, verekedő, fészek-kiszedő, semmitől meg nem ijedő, talpig derék fiúk, dalos, táncos, illedelmes, jódolgó lányok: hová lettetek? Ha minket akkor effélékre (s még egyre-másra) megtanítanak: be más életet teremthettünk volna ebben a kis országban! Így azokra marad, akik most kezdik tanulni, hogy nem sokat ér, ha magunknak dalolunk, szebb ha ketten összedalolnak.”

A hangversenyen két bicinium hangzott el Ivkovič Vivien és Csepregi Andor középiskolások előadásában: a *Menyasszony búcsúztató* és *Az igaz bölcs*. Felkészítő tanárunk *Valkai Dávid* volt.

A hangversenyen ezután felolvasásra került *Szőnyi Erzsébet* 2017-ben Kodály Zoltán sírjánál elmondott emlékbeszédének részlete.

Ezt követően a *Hét zongoradarabból* a 3. és a 7. hangzott el. A 3. (*Allegretto malinconico*) közismert címe: *Esik a városban*. A címadás több irányból is francia kapcsolatot jelez. A Rimbaud-t is idéző Verlaine verssor „il pleut dans mon coeur comme il pleut sur la ville” – Szabó Lőrinc fordításában: „*Szívemben könnyezik; s esik kint is az utcán*” mottóként szerepel a Kodály darab felett, a verset a Kodály által nagyrabecsült Debussy is feldolgozta egyik dalában. Kodály három évvel franciaországi tanulmányútja után, 1910-ben írta ezt a zongoraművet.

A záró tétel, a *Rubato* 1917-ben született, és népies-improvizatív elemei mellett megjelenik benne az a pentaton motívum, mely Bartók – akkor még be nem mutatott – operája, a *Kékszakállú herceg vára* kezdő- és zárómelódiájának testvérdallama.

A két Kodály darabot *Kerényi Mariann* ragyogó előadásában hallhattuk.

A zongorajáték után következett az Op.9-es Öt dal közül az első, melyet a szerző *Ady Endre* versére komponált. Ennek címe: *Ádám, hol vagy?* Majd a *Megkésett melódiák* sorozatból az utolsó, a 7. darab, a *Csonkai Vitéz Mihály* versét feldolgozó *A' farsang búcsúszavai* hangzott el, *Altorjay Tamás* előadásában. Zongorán közreműködött *Kerényi Mariann*.

A *Háry János* c. daljátékból az *Intermezzot* – *Szigeti József* átiratában – *Szecsődi Ferenc* szólaltatta meg hegedűn, *Szokody Anikó* zongorán, kiváló előadásban.

A hangverseny zárásaként a *Partiscum kórus* énekelt. A *Balassi Bálint* versére született *Szép könyörgéssel* kezdték műsorukat. Majd az adventi időszakhoz illő elcsendesedés, várakozás hangja fogalmazódott meg Kodály gyönyörű művében, az *Adventi énekben* – *Veni, veni Emmanuel...* A XVIII. századi francia misekönyvben fennmaradt egyházi ének feldolgozását énekelte befejezésül a kórus, *Lázár Tamás* vezényletével.

Molnár Andrea

Kodály Zoltánra emlékeztek születésének 141. évfordulóján

•••

Megemlékezésre és koszorúzásra várta a kecskemétieket az önkormányzat Kodály Zoltán születésének 141. évfordulója alkalmából. A Psalmus Hungaricus Emlékműnél a Kodály Intézet kamarakórusa előadással tisztelgett a XX. század egyik legnagyobb hatású zeneszerzője, zenepedagógusa és népzene kutatója előtt.

A Kodály Intézet kamarakórusának előadásával kezdődött a ma délelőtti Kodály-megemlékezés a Psalmus Hungaricus Emlékműnél. A vegyeskórus Kodály Zoltán Ének Szent István királyhoz című kórusművét adta elő, Haodong Ma vezényletével.

Az előadás méltó kezdete volt a 141 évvel ezelőtt, 1882. december 16-án Kecskeméten született Kodály Zoltánra történő megemlékezésnek. A kórus tagjai láthatták és hallhatták, hogy a XX. század egyik legnagyobb hatású zeneszerzőjének, zenepedagógusának és népzene kutatójának öröksége nem ismer határokat. Az előadást követően dr. Rajk Judit énekművész, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézetének igazgatója mondta el ünnepi gondolatait.

„1947. december 16-a óta, amikor is 65. születésnapja alkalmából Kodály Zoltánt Kecskemét városa díszpolgárává fogadta, ez az alkalom városi ünnep. Megtisztelő, hogy most a Kodály Intézet igazgatójaként én mondhatok emlékező szavakat a társadalmi kérdésekre érzékeny

muzsikusról, az iskolateremtő tudósról, a Liszt Ferenc alapította a Zeneakadémia egykori polihisztortanáráról” – emelte ki emlékező beszédében dr. Rajk Judit. Emlékeztetett arra, hogy Liszt és Kodály, két nagy zeneszerzőnk két hatalmas példa a múltból, kulturális víziójuk intézményeket teremtett a jövőnek a jövőért, a képzett és művelt polgárokért. Emellett Kecskeméten Kodály nevéhez köthető egy másik intézmény is. A száz éve született Nemesszeghy Lajosné Szentkirályi Márta először zeneóvodát, majd Kodály támogatásával ének-zenei általános iskolát létesített városunkban.

Dr. Rajk Judit azt is előre vetítette, hogy 2025-ben kettős évfordulót fognak ünnepelni. Vagyis a Zeneakadémia alapításának a 150., a Kodály Intézet alapításának pedig az 50. évfordulóját. A beszéd után a város és az egyes intézmények képviselői, vezetői elhelyezték koszorúikat a Psalmus Hungaricus Emlékműnél.

Harkai György, hiros.hu

Budapesten a Magyar Kodály Társaság és a Kodály Zoltán Emlékmúzeum és Archívum névadójának 141. születésnapján egykori lakóhelyén a Köröndön tartott megemlékezést december 16-án, szombaton délután 5 órakor. Az emléktábla megkoszorúzás után hagyományosan közös éneklés következett, majd a szokott forgatókönyv szerint a múzeum belső termében Rajk Judit a LFZE Kodály Intézetének új igazgatója mondott ünnepi beszédet. A 35 esztendőes Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Jubilate leánykara

dr. Rajk Judit

Jubilate Leánykar, Sapszon Borbála

Sapszon Borbála vezetésével Kodály műveket énekelt a tőlük megszokott magas színvonalon. Elhangzott a *Harmatozzatok!*, a *Karácsonyi pásztortánc*, az *Újesztendőt köszöntő*, a *Szent Ágnes ünnepére* és a *Három gömöri népdal*.

Este a Zeneakadémia Nagyterme várta a Zenekar Mesterei KODÁLY 141 sorozat keretében rendezett ünnepi hangversenyre az érdeklődőket. Itt is Rajk Judit köszöntötte a hallgatóságot. Az első részben három kórus lépett fel, először a gyerekkari paletta kedves művei szólaltak meg a Hunyadi Kiskórus előadásában Felszeghy-Tóth Annamária értő vezetésével, zongorán Tihanyi Imre működött közre. Őket követte az

A ZENEKAR MESTEREI KODÁLY 141

2023. DECEMBER 16. 19.30
NAGYTEREM

Nógrád megyei karácsonyi népdalok
Kodály Zoltán gyűjtéséből

Kodály Zoltán: Biciniumok – Magas
fenyő (Kistétényi Melinda versére),
Azt hallottam én a héten, Falu végén

Kodály Zoltán: Hét könnyű gyermekkar
– 6. Jó gazdasszony

Kodály Zoltán: Jézus és a gyermekek
(Szedő Dénes versére)

Karai József: Kis karácsony, nagy
karácsony (Kodály Zoltán gyűjtése)

Karai József: Kirje, kirje, kisededsce
(Bálint Sándor gyűjtése)

Karai József: A kis Jézus megszületett
(Volly István gyűjtése)

Hunyadi Kiskórus

Közreműködik: **Tihanyi Imre** (zongora)
Vezényel: **Felszeghy-Tóth Annamária**

Kodály Zoltán: János köszöntő

Kodály Zoltán: Gömöri dal

Kodály Zoltán: Stabat Mater

Kodály Zoltán: Adventi ének

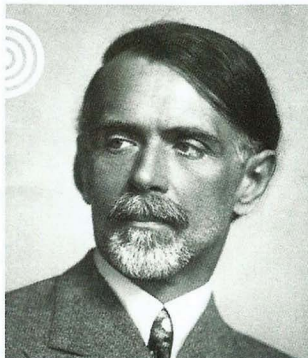
Óbudai Árpád Gimnázium Vegyeskara

Vezényel: **Kúnné Kocsis Erzsébet**

Buda törököktől való felszabadításának 250. évfordulója alkalmából rendelte meg a főváros polgármestere Kodálytól a Budavári Te Deumot, mely az őskeresztény hálaadó himnusz dallamára épülve egyházi és világi zenei kompozíciós technikákat, romantikus gesztusokat, valamint magyar népzenei elemeket is felhasznál. A mű sikerét jelzi, hogy az 1936-os bemutatót Európa-szerte és a tengerentúlon további előadások követték, és habár a premiért a Mátyás-templomban tartották, a nagy létszámú előadó-apparátus miatt később inkább a koncerttermet hódította meg. Az oratóriumot Kodály születésének 141. évfordulóján a Zeneakadémia ének szakos hallgatói és együttese szívatják meg Ménesi Gergely Lajtha-díjas karmester vezényletével. A grandiózus alkotás előtt az este első felében három fővárosi énekkartól hallhatunk darabokat az életmű legnagyobb szeletéből.

ZENEAKADÉMIA
AKARTÉNY 1875

Kodály Zoltán: Jövel, Szentlélek Úristen
Kocsár Miklós: Laudate Dominum
(CXVII. zsoltár)

Kodály Zoltán: Molnár Anna

Erkel Ferenc Vegyeskar

Vezényel: **Cseri Zsófia**

SZÜNET

Kodály Zoltán: Budavári Te Deum

Dolhai Luca (szoprán), **Csejtej-Varga**

Júlia (alt), **Papp Balázs** (tenor),

Bán Balázs (basszus)

A Zeneakadémia Szimfonikus Zenekara

és **Alma Mater Kórusa**

(karigazgató: **Somos Csaba**)

Vezényel: **Ménesi Gergely**

Óbudai Árpád Gimnázium Vegyeskara, Kúnné Kocsis Erzsébet vezényletével. A kórus palettát a felnőtt vegyeskar jeles képviselője az Erkel Ferenc Vegyeskar zárta, Cseri Zsófia vezényelt. Szünet után Kodály Zoltán Budavári Te Deum nagyszabású műve hangzott el a Zeneakadémia Szimfonikus Zenekara és az Alma Mater Kórus közreműködésével Takács-Nagy Gábor vezényletével.

B.H.A.

Új emlékezőhely Komáromban

Kodály Zoltán domborművének leleplezése Komáromban, az Európa-udvarban 2023. december 16-án, a Mester születésnapjára emlékezve

Komárom számos gyermek, ifjúsági és felnőtt énekkarral dicsekedhet, amivel kivívta zeneértő közönségének széleskörű dicséretét, egyben a muzsika szakembereinek őszinte elismerését nemcsak Szlovákiában, de az anyaországban is. A Duna két partján elterülő város – bár hivatalosan két országhoz tartozik, – szívben és lélekben mindig is együtt él, gondolkodik a mai napig. Összekötő elemei a magyar anyanyelv és a magyar népzene.

„Ami megtartott Európában idáig, majdcsak megtart ezután is. Mi lehet az? Nem az, amiben alkalmazkodtunk, hasonlók lettünk környezetünkhöz, hanem amiben különböztünk tőle. Hisz, ha mindenben hasonlókká lettünk volna, eltűnt volna a magyarság.” (Kodály Zoltán, 1942)

Komárom város legkülönlegesebb és legkedveltebb turisztikai látványossága az Európa-udvar. Az épületek, amelyek a teret körül veszik, az öreg kontinens 41 országának építészeti jellegzetességeit mutatják be Izlandtól Törökorszáig, ezáltal szimbolizálva Európa egységét. Az Európa-udvar és a Zichy palota hozzá kapcsolódó belső parkjában a magyar történelem számos jeles személyiségének szobra, domborműve is megcsodálható (Mátyás király, Hunyadi János, Szent István király, gróf Batthyány Lajos, Kós Károly stb).

A komáromi Concordia Vegyeskar 1980-ban alakult, negyvennégy éve a magyar kóruszene éltetője, ápolója és őrzője, részt vett számos külföldi és hazai kórusversenyen, fesztiválon, társadalmi rendezvényen. Minden alkalommal küldetésének tekinti a magyar zeneszerzők műveinek népszerűsítését. Kodály Zoltán életműve

Komáromban, az Európa udvarban
2023. december 16-án, 15:00-kor

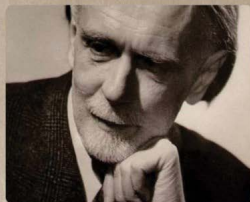
a világhírű zeneszerző,
népzenekutató és pedagógus

Kodály Zoltán

domborművének a leleplezésére kerül sor
a Mester születésnapjára emlékezve.

A dombormű Darázs Rozália szobrászművész
alkotása.

Közreműködik: Boráros Imre, Kristóf Réka
és a CONCORDIA Vegyeskar.

– a kezdetektől és jelenleg is – végig kíséri a kórus munkásságát, kórusműveinek örök értéke mérce a vegyeskar számára.

2022-ben ünnepeltük Kodály Zoltán születésének 140. évfordulóját. Ebből az alkalomból a Concordia Vegyeskar vezetősége fontos elhatározásra jutott: a Mesternek emléket állít az Európa-udvarban. A magyar nép nagy zeneszerzőjétől, nevelőjétől és népzeneudósától kapott szellemi örökségért háláját most „kőbe vésve” is szeretné megörökíteni az éneklő közösség.

A nagy pályatárs, Bartók Béla 1924. február 5-én – éppen száz éve – adott hangversenyt a komáromi Kultúrpalotában, a jelenleg felújítás alatt álló Duna Menti Múzeumban. A hangverseny emlékére – szintén a kórus kezdeményezésére – 1991-ben emléktábla került az épület falára.

Kodály Zoltán tanítását a Komáromban tevékenykedő zenepedagógusok – az óvodától az egyetemig – mindennapi munkájuknak köszönhetően a gyakorlatban valósítják meg. Ékes bizonyítékai ennek az áldozatos munkának a minden évben megrendezésre kerülő *Kis emberek dalai* címmel – a 6 magyar óvoda kis énekeseinek részvételével – meghirdetett Komáromi Magyar Óvodások Kórushangversenye; az alapskolákban magas színvonalú tevékenységet végző 7 magyar és 2 szlovák gyermekkar; az egyetemi kórus és a 3 felnőtt énekkar. Közülük kiemelkedik a Concordia Vegyeskar, az ő mindenkori repertoárjukon Kodály Zoltán számos remekműve megtalálható. Meg kell említenem, hogy a Concordia tagságának kezdeményezésére vagyunk ma itt Kodály Zoltán emléktáblájának leleplezésén.

Ez a nemes kezdeményezés anyagi támogatók nélkül nem jöhetett volna létre. Köszönet illeti a Bethlen Gábor Alapot, a Csemadok komáromi helyi szervezetét, Keszegeh Béla polgármester urat, dr. Zámbo Nóra, Brinčík László és Molnár Rozália családját, s nem utolsósorban a Concordia Chorus Polgári Társulást.

Köszönetemet fejezem ki Darázs Rozália szobrászművésznék a dombornú megalkotásáért, a fellépést vállaló művészeknek: Kristóf Réka operanékesnek és Boráros Imre Kossuth-díjas színművésznék, valamint Stubendek Istvánnak, aki tántoríthatatlan elszántsággal eredményre vitte a gondolatot, hogy Kodály Zoltánnak Komáromban is legyen egy méltó emlékműve. Ha erre járunk, mindig jusson eszünkbe a Mester megszívlelendő gondolata:

„Aki zenével indul az életbe, bearanyozza minden későbbi tevékenységét, az életnek olyan kincsét kapja ezzel, amely átsegíti sok bajon. A zene tápláló, vigasztaló elixír, és az élet szépségét, s ami benne érték, azt mind meghatványozza.”

Szalay Szilvia, elnök
Szlovákiai Magyar Zenebarátok Társasága

JUBILEUMOK

A pécsi Kodály Zoltán Gimnázium kórusainak jubileumi ünnepi hangversenye

Bartók Béla leánykar – 50, Kodály Zoltán Ifjúsági Vegyeskar – 40

•••

A jubileumi ünnepség kezdetén Gombár Gabriella, volt ének-zenetagozatos növendék köszöntötte az ünnepelteket. Szomorú szívvel emlékezett meg a gimnázium volt igazgatóiról, kórus elnökeiről, osztályfőnökeiről, akik már „a magasból” hallgatják a koncertet, és üdvözölte azokat a vezetőket, volt és jelenlegi tanárokat, akik jelenlétükkel megtisztelték az ünnepi műsort. Béresné Kékesdi Klára, a Kodály Zoltán Gimnázium igazgatója és egyben korábbi zenetagozatos diákja meleg szavakkal köszöntötte az ünnepelteket, kiemelve a kórusok több évtizedes kiemelkedő teljesítményeit és azt a közösségi erőt, amely nagyon pozitív hatással volt az egész iskola életére.

Ezt követően a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Országos Szövetségének tiszteletbeli elnöke, Tillai Aurél egyetemi tanár, Kossuth-díjas, Érdemes művész köszöntötte az énekkarokat, és adta át a szövetség díszokleveleit dr. Rózsa Bernadett és Várkonyi András karnagyoknak, és az alapítókarnagy Kertész Attilának.

Tillai Aurél és Kertész Attila

A koncertet az „ifjú” Kodály Vokál és Bartók Béla Leánykar kezdte szép és hatásos műsorral, Várkonyi András és dr. Rózsa Bernadett vezetésével.

A jelenleg aktív kórusok után a jubiláló Bartók Béla Összkar közel száz fővel adott emlékezetes műsort a szeretett Bartók, Kodály, Pergolesi művekből, a következő jeles karnagyok, volt kórustagok vezetésével: Dr. Makráné Kónya Melinda, Kotáncziné Vajda Ildikó, Novák-Szabó Livia, Balásy Szabolcs, Havasi Gábor, Markovics Gábor. A kórusok régi énekesei szólóénekekkel emelték az est fényét: Bercsényi Judit, Dékány Dominik, Gregorovics Tamás, Pintér Gabriella, dr. Rózsa Bernadett, Teremi Trixi énekművészek, Jankó Gabriella népdalénekes és Komlóczy Zoltán zenei rendező léptek fel.

A koncert végén Bárdos Lajos: *Régi táncdal* című művét a vegyeskar volt karnagya, Dobos László Erkel-díjas zenei rendező, karnagy vezényelte és befejezőként Karai József: *Estéli nótázás* című kompozíciója, az elmúlt évtizedek legkedveltebb kórusműve szólalt meg 130 énekes ajkáról, az alapítókarnagy Kertész Attila Liszt-díjas karnagy vezetésével.

A kórusok történetéből

A Bartók Béla Leánykar a Janus Pannonius Gimnázium ének-zene tagozatos diákjaiból alakult 1973 őszén. Az ének-zene tagozatot Ivasivka Mátyás tanár úr alapította Kodály Zoltán támogatásával 1963-ban. A Bartók Kamarakórust és a nagy létszámú leánykart Kertész Attila vezette 1973-tól a Janus Gimnáziumban, majd 1975-től a Dobó István utcai Gimnáziumban.

Épphogy elkezdődött a tanítás a városszéli új iskolában, amikor 1975 novemberében az akkor már Pécsi Nívó-díjjal kitüntetett Bartók Kamarakórus bulgáriai koncertkörútra indult. Névválasztásuk fő célkitűzésüket is meghatározta: megismerni és minél tökéletesebben megszólaltatni Bartók 27 gyermek- és nőikarra írt művét, melyekből húszat a Magyar Rádió is rögzített és lemezfelvétel is készült belőlük. A pécsi kórusok közül először mutatták be a *Falun* című három tételes kompozíciót 1978-ban. A darab előadásával kétszer is elnyerték a Magyar Rádió Nagydíját, 1976 után 1978-ban is. A kiemelkedő zongoratudást igénylő kíséretet a következő zongoraművészek szólaltatták meg az elmúlt évtizedekben: Freymann Magda, Gerő Pál, Gulyás Márta, Halász Ágnes, Kertész Lajos, Körtesi András. A kórus szakmai útját végig kísérték

Kodály Zoltán legjelentősebb műveinek előadásai hazai és külföldi versenyeken, turnékon. 2007. március 15-én a Bartók Rádió egyenes adásban közvetítette Gyuláról az énekkar Kodály koncertjét Körtesi András zongoraművész és Kaposvári Szilvia szólóénekesi közreműködésével. A teljesség igénye nélkül említsük meg a kórus által énekelt legjelentősebb Kodály-műveket: *A 150. genfi zsoltár*, *Árva vagyok*, *Négy olasz madrigál*, *Cigánysírató*, *Hegyi éjszakák*, *Két zaborvidéki népdal*, *Pünkösddőlő*, *Semmit ne bánkodjál*, *Ének Szent István királyhoz*, *Vejnemöjnen muzsikál*. Az énekkar többször résztvevője volt a *Budavári Te Deum*, a *Psalmus Hungaricus* és a *Székely fonó* pécsi előadásainak. Bartók és Kodály művei mellett a későbbi kitűnő magyar zeneszerzői generációk kompozícióit is megszólaltatták az európai kontinens koncerttermeiben. A komponisták közül többen ajánlottak művet az együttesnek, így Balassa Sándor, Balázs Árpád, Csenki Imre, Daróci Bárdos Tamás, Dobos Kálmán, Farkas Ferenc, Karai József, Király László, Kocsár Miklós, Szokolay Sándor, Tillai Aurél, Tóth Péter, Várnai Ferenc és Wéber Kristóf. Megtiszteltetés volt együtt énekelni a Pannon Filharmonikus Zenekarral, Hamar Zsolt vezényleésével Mahler, Liszt, Beethoven, Stravinsky műveiben és Carl Orff *Carmina Burana* című kompozíciójában. Nagy siker volt a budapesti fellépés Bartók *Cantata profana* című művében Gulyás Dénessel és Medveczky Ádámmal, valamint a szerző jelenlétében előadott Waignein *Magnificat* előadása a pécsi Bazilikában a Neumayer Károly által vezényelt Vasutas Koncertfúvószenekarral.

A *Leánykar* 1977-ben a lengyelországi *Legnica Cantat* fesztivál sikere, rádió- és televízió-felvétele után 1979-ben megszerezte első nemzetközi első díját (*Arany húr*) a szintén lengyelországi Bydgoszcz-ban. A külföldi szereplések sorából emlékezetes volt a két bécsi út (1981 és 1982), ahol a városháza előtt 2000 emberből álló közönségnek énekeltek, vagy a közös szereplés Kodály Zoltánné Péczely Saroltával: Pergolesi *Stabat mater* előadása egy egyházzenei koncerten. A lányok többször koncerteztek és versenyeztek Franciaországban, emlékezetes hetet töltöttek Párizsban 1990-ben az akkori polgármester, későbbi köztársasági elnök, Jacques Chirac vendégeiként, két önálló koncertet adva a párizsi közönségnek. A magyar kórusok közül elsőként szerepeltek Svédország északi sarkkörön túli Gallivare tartományában, majd a stockholmi királyi iskola koncerttermében adott hangversennyel fejezték be turnéjukat 1984-ben. Olaszországban Rocca di Papa, Terracina, Nápoly, Benevento, Bari, Lecce mellett Puglia tartomány 15 városában adott önálló koncertet a leánykar az elmúlt évtizedekben, mely Rocco Zocco több mint húsz

éves támogatásának köszönhetően ma is élő kapcsolat. További szép emlékek kötik a Bartók Kórus tagjait a finnországi, észtországi, németországi, spanyolországi, portugáliai, angliai, ausztriai, belgiumi, hollandiai, csehországi, szlovákiai, horvátországi, bulgáriai, lengyelországi, erdélyi koncertjeihez, nemzetközi versenyeihez. Különleges élményt jelentett a *Ciprusi Világfesztiválon* való szereplés. Aktív résztvevői voltak a két pécsi *Europa Cantatnak* (1988, 2015), és a *Pécs Kantátnak* (2010) műhely-kórusként és szereplőként egyaránt. A Leánykar nemzetközi versenyeredményei kiemelkedőek, 9 első, 7 második, 4 harmadik hely és különdíjak jelzik szakmai sikereit. Állandó szereplői voltak a Magyar Rádió közvetítéseinek, az *Éneklő Ifjúság Érdemérem* tulajdonosai, az *Év Kórusa* címet közel hússzor nyerték el. Az *Országos Diákfesztiválokon* (Keszthely, Gyula) többször lettek fődíjasok, különdíjasok, kiérdemelték a *Kiváló Együttes* címet. 2001-ben a *Kultúrával a Nyugat Kapujában Nemzeti Fesztivál* első helyét és *Fesztiváldíját* kapták kimagasló teljesítményükért.

A jubileum alkalmából feltétlenül meg kell emlékeznünk egy kiváló, 1986-ban érettségizett osztályról, melynek leánycsapata 32 kórusművet tanult meg és *Bartók Kamrakórus* néven sikeres olaszországi turnén vett részt (Róma, Nola, Benevento, Nápoly). 1976-ban a Bartók kórus leérettségizett tagjaiból alakult meg az *Erkel Ferenc Női Kar*. A kórust tíz éven keresztül a dr. Éberling László által vezetett Pécsi Családi Intézet patronálta. Az énekkar kétszer nyert első díjat a *Szolnoki Kamarakórus Fesztiválon*, továbbá emlékezetes volt bulgáriai turnéja. A Magyar Rádió Kóruspódium adásainak állandó szereplőjeként kétszer érdemelte ki a *Magyar Rádió Aranyplakettjét*. Legnagyobb sikerét a *BBC Nemzetközi Rádióversenyen* elért negyedik helyezése jelentette. Titkárként kiválóan szervezte a kórus életét Gáti Bea, az együttes zongorakísérői Halász Ágnes és Hómann Anett voltak.

A kórus tagjai között kiváló népdalénekesek is voltak, akik jelentős sikereket értek el megyei, dél-dunántúli és országos versenyeken. Több versenyt nyertek: Bakonyi Anna, Husz Judit, Jankó Gabriella, dr. Rózsa Bernadett és a Kodály Zoltán Gimnázium jelenlegi igazgatónője, Béresné Kékesdi Klára. Hosszú a sora a Helikonokon érmekeket szerző hangszeres és szólóénekes kórustagoknak is.

A *Bartók Béla Leánykar* vezetését 2012. szeptembere és 2017. szeptembere között dr. Rózsa Bernadett, Kertész Attila egykori tanítványa vette át. 2017 és 2021. között ismét az alapító karnagy, Kertész Attila állt a kórus élén, azóta újra dr. Rózsa Bernadett vezeti az együttest. A Leánykar

célja azóta is töretlenül a XX–XXI. századi magyar kórusmuzsika ápolása, benne Bartók és Kodály leánykari műveinek színvonalas bemutatása. Az együttes rendszeres résztvevője versenyeknek, fesztiváloknak és rendezvényeknek. Dr. Rózsa Bernadett irányítása alatt a kórus első nagyobb sikerét a szlovákiai Besztercebányán rendezett *Nemzetközi Kórusverseny* második díja jelentette, ezt követte 2014-ben az olaszországi nemzetközi versenyen elért második díj. 2014 tavaszán Litvánia fővárosába, Vilniusba kaptak meghívást nemzetközi kórusfesztiválra, majd ez év decemberében a Filharmónia Magyarország felkérésére közös koncertet adtak a Muzsikás Együttessel. Rendszeresen részt vesznek az

Éneklő Ifjúság minősítő hangversenyein, ahol minden évben *Év Kórusa* kitüntetést nyertek el. 2012-ben, 2013-ban és 2018-ban Dél-Olaszországban vendégszerepeltek. Az akkor már *KÓTA-díjas* énekkar a 2022. tavaszán megrendezett *Keszthelyi Helikoni Ünnepségen* Kórus kategóriában elhozta a Fődíjat. Ez év szeptemberében Svájcban koncerteztek, novemberben pedig a *Kodály Zoltán IX. magyar Kórusversenyen* kategória győzelmet arattak, és ezzel bejutottak a Nagydíjas Versenyre, ahol a hat legjobb kórus között énekelhettek. Az együttes tavasszal készül újra megméretettni magát Keszthelyen a Helikoni Ünnepségeken, azt követően pedig az Isztriai-félszigetre készülnek nemzetközi kórusfesztiválra.

A *Kodály Zoltán Ifjúsági Vegyeskar* elődjeként egy lelkes leánycsapat „felkarolt” öt-hat ének-zene tagozatos fiút, akikkel megalapították a *Kodály Vokált*. Ez a kis együttes képezte a már nagy létszámú Kodály Ifjúsági Vegyeskar megalakulását 40 évvel ezelőtt. Az alapító karnagy, Kertész Attila 1987–1995 között Dobos Lászlóval, majd 2003–2008 között Várkonyi Andrással vezette az együttest. A megalakulás után egyre több fiú kapcsolódott be a kórus életébe, kialakult egy 50-55 fős csapat, akikkel olasz, spanyol és humán tagozatos diákok is csatlakoztak. A kórus az *Éneklő Ifjúság* versenyein mindig *Arany fokozatot* kapott, és többször elnyerte az *Év kórusa* címet. Sikeresen szerepelt a *Szolnoki Nemzetközi Kodály Fesztiválokon*, emlékezetes sikereket aratott külföldi útjain: Szlovéniában, Németországban, Erdélyben, Dániában, Svájcban, Olaszországban és Franciaországban. Szoros kapcsolat alakult ki Kodály szeretett felvidéki városával, Galántával és a környező szlovákiai magyar lakta településekkel, sok koncertet adott a Vegyeskar a Kodály-ünnepek és Karácsony alkalmából. A másik több éven át tartó kapcsolatot a Rocco Zocco által szervezett dél-olaszországi turnék jelentették, Lecce központtal, Puglia tartományban. Feledhetetlen fellépések, kirándulások, hajóutak és tengeri fürdészek fűszerezték útjaikat, az olasz családok szeretetével megerősítve. Emellett Erdély több városában és a jeles *Kolozsvári Egyházzenei Fesztiválon* is jelentős sikert arattak. Keszthelyen az *Országos Diáknapokon* több első helyezést, Fesztivál-díjat és legutoljára a verseny Fődíját kapta a vegyeskar.

Kiemelkedő eredményeik: 1999-ben a *Budapesti Nemzetközi Kórus Verseny Arany Diploma*, 2000-ben a *Debreceni Bartók Béla Nemzetközi Kórus Verseny második díja* és a *Kodály Zoltán II. Magyar Kórusverseny első helyezése* és a verseny *Nagydíja*, melyet Kodály Zoltánné Péczely Sarolta ajánlott fel. A vegyeskar 2001-ben szerezte az első nemzetközi győzelmét a szlovéniai Celjében.

Kertész Attila a fellépőkkel

Itt kell megemlékezni a 2007-ben érettségizett osztályról, akik *Kodály Ifjúsági Kamarakórus* néven Celjében, a felnőtt kórusok nemzetközi mezőnyében harmadik helyezést értek el. A kamarakórus énekelt a budai Mátyás templomban, a Nemzeti Galériában és a fiúk megnyerték az *Országos Olasz Verseny* zenei kategóriáját. A Kamarakórus jutalma az *Év kórusa* cím lett.

A Vegyeskar tagjaiból többen ma is örömet lelik a közös éneklésben, és tagjai a Kertész tanár úr vezette *Nosztalgia Énekegyüttes*nek.

A *Kodály Zoltán Ifjúsági Vegyeskar* karnagya 2012-től Várkonyi András. Az ő vezetésével a Keszthelyen megrendezett Helikonon már abban az évben *Arany minősítést* érdemelt ki az együttes. Ez a siker a kórus történetében bizonyos szempontból egy korszak lezárását is jelentette. 2011-ben ballagott el ugyanis az utolsó teljes zenetagozatos osztály, a gimnáziumi ének-zene tagozat utána már osztott formában, fél-fél osztályként működött tovább. A kialakult helyzeten próbált segíteni az iskolavezetés azzal, hogy 2012-től elindította a hat osztályos emelt szintű képzést. Mindehhez alkalmazkodva a Vegyeskar mind összetétele, mind karaktere szempontjából megváltozott. A 2014-es Helikonon még így is sikerült egy *Ezüst fokozatot* szerezniük.

Az elkövetkező időszakban *Fiú Kamarakórus*ként tovább működve a 2017-es *Éneklő Nagydíj* minősítést értek el. Ettől az időszaktól fogva

Összkar. Vezényel: Kertész Attila

a Fiú Kamarakórusként tovább működő együttes egyedi karakterének részét képezi, hogy karnagyuk, Várkonyi András néhány, kimondottan számukra írt kompozícióját mutatják be.

Időközben a Fiúkórushoz lányok is szívesen csatlakoztak, ezért a Kodály Zoltán Ifjúsági Vegyeskar megalakulásának 40. évfordulója kiváló alkalom arra, hogy ez a Kamaraegyüttes felvegye azt a nevet, amelyel eredetileg az alapítókarnagy indította a kis kamaraegyüttest, és *Kodály Vokál* néven működjön tovább.

*Pécs, 2024. január 7.
Dr. Livják-Rozoga Veronika*

Szokolay 10

„Ezüstcsipkés ünneplőben” – Szokolay Sándor Életút-kiállítás Sopronban

•••

Sopron, 2023, december 8. Evangélikus temető. Szokolay Sándor zeneszerző (Solymár díszpolgára) sírja, immár 10 esztendeje. Akkor színes virágokból fűzött koszorúk borították a sírt. Körbe nézek. A szélben emlékek sokasága kering, párasítja a szemet, melegíti az arcokat. Megszóal a *Requiem aeternam dona ei, Domine* – Örök nyugalmat adj neki, Uram.

A megemlékezés a Liszt Ferenc Kulturális Központban folytatódott. Felesége és Orsolya lánya szervezésében különleges tablókön elevenednek meg az életút főbb állomásai. Rajtuk vezérfonalként egy-egy Szokolay idézet is olvasható. Az egyik: „Minden dolog értelmét a szeretetben látom, ez visszavezet a közös forráshoz: a szülőkhöz, a szülőföldhöz, családhoz, iskolához, nemzethez, az emberek szeretetéhez, ami együtt: a haza szeretete”. Örömről a Solymárhoz kötődő évek önálló tablót kaptak. „Solymár hosszú évtizedek óta a szívem csücske” – olvasható

rajta. Szokolay Sándor szülei időskorukban költöztek Solymárra. A zeneszerző édesapjának, Bálint bácsinak nehezebbre esett megválni az Orosházi Madrigálkórustól, melynek karnagya volt. Aztán gondolt egy merészet és megvalósította: 77 éves korában megalapította a Solymári Nőikart, melyet fia kezdetektől támogatott. Így lett Szokolay Sándor a kórus számára „az Alfa és Omega. Mi vagyunk azok, akiket lelkesítő szeretettel a megalkulásunkkor elindított, és mi vagyunk azok, akiket hangversenyen utoljára vezényelt” – mondta Blazsek Andrea, a kórus vezetője.

Az *Ergo sum* (Vagyok) idézettel kezdődő tablók sora a *Gaudeum, ergo sum* (Örvendezek, tehát vagyok) tablóval fejeződik be. A portrék

A Pro Kultúra Sopron Nonprofit Kft.,
A Szokolay Sándor Alapítvány,
A Hunyadi János Evangélikus Óvoda, Általános Iskola
és Alapfokú Művészeti Iskola
rendezésében

ADVENTI HANGVERSENY

Szokolay Sándor

EMLÉKÉRE halálának 10. évfordulóján

14⁰⁰ KÖZÖS GYERTYAGYÚJTÁS az Evangélikus temetőben
Szokolay Sándor sírjánál

16⁰⁰ ÉLETÚT - KIÁLLÍTÁSMEGNYITÓ

Helyszín: LISZT FERENC KONFERENCIA
ÉS KULTURÁLIS KÖZPONT
9400 Sopron, Liszt F. u. 3.

**2023.
DECEMBER 8-ÁN,
PÉNTEKEN,
16³⁰ óra**

KÖZREMŰKÖDIK:

- Solymári Szokolay Bálint Nőikar,
karvezető: Blazsek Andrea és Mózes Krisztina
- Szokolay Sándor AMI (Békés) tanulói és tanárai
- Hunyadi János AMI (Sopron) tanulói és tanárai
- Soproni Liszt Ferenc Szimfonikus Zenekar
vezényel: Kóczán Péter

PRO KULTÚRA SOPRON Szeretettel várjuk Önöket,
a belépés díjtalan.

felidézük Szokolay Sándor vidám, mosolygó, a gyermeki önfelelt derűt és játékoságot kifejező tekintetét, meglevenednek mozdulatai. Ahogy a címben idézett *Csendes hóesés* című kórusmű is, mint egy impresszionista festmény, ezt ábrázolja számomra.

A kora esti emlékkoncerten megszólaló hangszeres és zenekari darabokban is felfedezhettük a játékoságot, az örvendezés hangjait. A nőikar Blazsek Andrea és Mózes Krisztina vezetésével az énekhang erejével elvarázsolta a közönséget. Végül gyermekkorussal kiegészülve, zenekari kísérettel énekelhettük el Szokolay: *Magyar Karácsony* című művét. Megismételhetetlen hangzás! Jó volt együtt lenni, köszönjük!

Örvendezek, tehát vagyok. Inspiráló gondolat, tegyük magunkévá. Ahogy Szokolay Orsolya mondta: „...ne a kifogásokat keressük, a racionalitás mellett a bennünk szunnyadó intuíciót se nyomjuk el. Mindig van minek örülni.”

Kiss Dezsényi Márta

Alfa és Omega – emlékezés egy különleges zenei barátságra

(Elhangzott Sopronban, a Liszt Ferenc Konferencia és Kulturális Központban 2023. december 8-án rendezett Szokolay Sándor Emlékhangversenyen)

Kedves emlékező, ünneplő Közösség!

A hangversenyre készülve Szokolay Orsától azt a kérést kaptam, hogy vállalkozzak a lehetetlenre, és próbáljam meg szavakba rögzíteni édesapja, Szokolay Sándor kapcsolatát a kórusunkkal.

Ez röviden csak ennyi: *Alfa és Omega*.

Mi vagyunk, akiket lelkesítő szeretettel a megalakulásunkkor elindított, s mi vagyunk azok, akiket hangversenyen utoljára vezényelt.

Mi fért bele ebbe a több mint 3 évtizeden át ívelő személyes kapcsolatba?

Sok igaz találkozás, egymásra figyelő beszélgetések, „jelenlévések”, bölcs tanácsok, nemcsak zenével kapcsolatban. Hangversenyünknek számtalanszor volt házigazdája, szeretetteljes módon megszólítva és lenyűgözve a közönséget.

A kórus tagjaival, azok családtagjaival közvetlen, baráti hangon beszélgetett el mindenkor. Kérdezhettük – bármiről. Kaptunk megerősítéseket is, melyek magasabb célok elérésére sarkalltak.

Belefért annak az egyedülálló, példaszerű apa-fiú kapcsolatnak a szemlélése, ami Bálint Bácsit és Sándort összekötötte, s amitől mi is gazdagodhattunk.

Különösen mély és meghitt viszonyban voltak egymással. Titkuk talán az volt, hogy mindketten nagyon büszkék voltak egymásra – nemcsak a sikerekre, hanem a másokban lakó Igaz Emberre.

Belefért a három évtizedbe közel 30 kórusmű, melyeket ránk bízott.

A nekünk ajánlott művek személyes megszólítások. A bemutatók különös ünnepek. Számunkra az az érzés, hogy ott ül és hallgatja, míg először énekeljük egy-egy művét, hihetetlen erőt adó volt. Egyszer belém villant egy ilyen előadáson, hogy mi lesz akkor, ha nem ül már itt... Mitől fog bennünk életre kelni a zenéje?

A Szokolay család

Solymári Szokolay Bálint Nőiakar

Blazsek Andrea

Most már tudom, megtapasztaltam, mindig velünk van, ha műveit énekeljük. Átsüt a hangokon, izzik, felkorbácsol, megnyugtat és mennybe repít.

*Blazsek Andrea, kórusvezető
Solymári Szokolay Bálint Nőiakar*

KITEKINTŐ

Erdélyben jártunk

...

2023. november 9. és 12. között a Magyar Kodály Társaság elnöke, Dr. Vas Bence és az elnökség tagjaként jómagam Erdély néhány kiemelt magyar nyelvű zenei intézményében tettünk látogatást. Utazásunk célja az volt, hogy kapcsolatot létesítsünk ezekkel az iskolákkal és egyesületekkel, a vezetőikkel folytatott beszélgetések kapcsán képet kapjunk jelenlegi működésükről és arról, hogy az MKT miként tudja segíteni tevékenységüket. Tettük ezt annak szellemében, hogy az Alapszabályunk szerint a Társaság működési köre kiterjed a szomszédos országok magyar közösségeire is.

Sepsiszentgyörgy

Utunk első, egyben legtávolabbi állomása Kovászna megye központja volt. A város, mely ma is a Székelyföld fontos kulturális centruma, nemcsak épített örökségében őrzi az erdélyi népi építészet, valamint Kós Károly munkásságának emlékeit, hanem oktatási intézményei is élen járnak a magyar hagyományok tovább éltetésében. Nem véletlen, hogy a közelmúltban e városban jött létre a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kara és a Sapientia – Erdélyi Magyar Tudományegyetem együttműködése eredményeként a magyar tannyelvű, osztatlan festő- és szobrászművészképzés. E képzés helyi bázisiskolája a *Plugor Sándor Művészeti Líceum*, mely képzőművészeti és zenei tagozatot, valamint drámatagozatot működtet. Az erdélyi magyar grafikus és festőművész nevét viselő 12 évfolyamos intézet harminc éves képzési hagyománnyal rendelkezik, s a középiskolás korosztály számára a jövő tanévtől ismét indítanak drámatagozatot is. A magyar és román tannyelvű oktatás párhuzamos osztályokban folyik, valamennyi klasszikus hangszeren, valamint ének szakon tanulhatnak itt a diákok. Zeneelméleti és zene-történeti képzésben is részesülnek, intenzív zenekari és kórusélet folyik az intézményben. *Ambrus Sándor*, a líceum fiatal zongoraművész-tanár igazgatója elmondta, hogy a tanári kar jelentős része a közeli Brassóban szerzett diplomát, ahogy növendékeik is ott, vagy Kolozsvárott tanulnak tovább. Kifejtette, hogy tanári továbbképzések, a gyermekek számára pedig nyári zenei elméleti tábor szakmai vezetése terén lenne szükségük magyarországi közreműködésre, és szívesen jönnének iskoláinkba szakmai látogatásokra.

Székelyudvarhely

Ezt követően a máig legmagyarabbnak tartott erdélyi nagyvárosba utaztunk tovább. Az egykori Udvarhelyszék kulturális központja nagy múltú iskolákat működtet ma is. Az általunk meglátogatott *Palló Imre Művészeti Líceum* a fiatalabbak közé tartozik, de 1970-es alapítása óta számos tehetséges muzsikust indított útjára. A 12 évfolyamos iskolában szintén két tagozaton, zenei és képzőművészeti szakokon folyik képzés. A gazdag hangszeres választék mellett kiemelt létszámban folyik klasszikus énekes oktatás – bizonyára a névadó, Palló Imre emlékét tiszteletben tartva. Az intézményben három kórus, zenekar és számos kamaragyüttes működik. A zeneelmélet szakos igazgató, *Gergely Gábor Zoltán* elmondta, hogy a Kodály koncepció bizonyos elemeivel gondban vannak, mert Románia az abszolút szolmizációt használó országok közé tartozik, a különböző vizsgákon és a zenei felsőoktatásban is ezt alkalmazzák. Megbeszélésünkön felmerült a COVID-járvány előtt jól működő Bárdos kórusnapok felelevenítése, melyen a környező települések magyar kórusainak részvétele mellett magyarországi kórusok is felléptek. A két-három évente megrendezhető kórustalálkozót a jövőben ki lehetne bővíteni felvidéki együttesekkel is, amennyiben pályázati forrást találunk a lebonyolításhoz. Az MKT szakmai bizottság részvételét tudná biztosítani, melynek feladata a jószándékú értékelés, a kórusok fejlődésének tanácsokkal történő segítése.

Marosvásárhely

A város *Művészeti Szaklíceuma*, melyben látogatást tettünk, több mint 70 éves múltra visszatekintő intézmény. Zenei részlegének rangját az Európa jelentős képzőhelyein végzett művésztanárok teremtették meg. Ez az iskola is kéttannyelvű és kéttagozatú, magyar és román párhuzamos osztályokban zenei és képzőművészeti képzés folyik. A zenei osztályokhoz színész-szakos diákok is csatlakoznak, a képzőművészetihez pedig műépítészet szakosok. Ebben az intézményben is valamennyi klasszikus hangszeres, illetve énekes képzés is folyik, a 12 évfolyamos iskolában több mint 500 diák tanul. Az iskolába felvételizőknek komoly követelményeknek kell megfelelni a korányári képességvizsgálaton. Kóruséletük jelentős, bár ők sem használják a Kodály-koncepció fontos elemét, a relatív szolmizációt. *Madaras Ildikó*, az iskola énekművész-tanár vezetője beszélgetésünk során azt jelezte, hogy a diákok és tanáraik ismereteinek bővítése érdekében az „iskola másképp” hetének keretein belül tartunk előadást Kodály életművéről, a kórus repertoárját pedig bővítsük Kodály műveinek tanításával.

Szováta

Marosvásárhelyről ismét keletre indultunk tovább, következő állomásunk a Sóvidék kisvárosa volt. A *Marosszéki Kodály Zoltán Gyermekkar* gyönyörű új épületébe látogattunk el, ahol az együttes szakmai vezetői – dr. Ittész Mihály, az MKT korábbi elnöke szavait idézve – „*töretlen hittel, szakértelemmel, szeretettel szolgálják a székelyföldi ifjúság zenei, emberi s lelki gazdagodását*” jelenleg is. A Kárpát-medencében egyedülálló intézmény létrehozói, Nagy Éva Vera iskolanővér és társa, Czako Gabriella tanárnő megvalósult, vagy inkább általuk sok munkával megvalósított álma 2004 óta működik. A zenei neveléssel boldogabb gyermekkort, szebb életet kívántak adni az erdélyi falvak többnyire szegény sorsú gyermekeinek, és nagyszabású tervüket sikerült is megvalósítaniuk. (A *Tündéerkert* múltjáról és jelenéről külön írást közlünk a Kodály Hírek következő számának hasábjain.)

A két kiváló szakemberrel folytatott beszélgetésből kiderült, hogy nevelési alapelveik szerint „*az éneklés csak »üriügy« a közösségépítésre, a gondoskodásra, a személyes odafordulásra.*” De hogy a zenei nevelés és kóruséneklés terén is kiváló munkát végeznek, azt erdélyi, magyarországi fellépéseik, külföldi nemzetközi versenyeredményeik és a 2015-ben elnyert Magyar Örökség díj is jelzi. 19 éves működésük alatt számos fiatal választotta az ének-zenetanári és karvezetői pályát, közülük többen visszatértek felnevelő iskolájukba, és jelenleg is segítik az alapítók munkáját. Az intézmény immár Kodály Zoltán Népfőiskolaként bekapcsolódott az erdélyi magyar karvezetők továbbképzésébe, mely tevékenység folytatásában a jövőben az MKT is részt venne. Örömmel vennék egy olyan kettős (román- és magyar-elvű) énektanárképzés kialakítását, mely gyarapítaná a jól képzett énektanárok számát Erdélyben. A közeljövőben Kodály életművével kapcsolatos irodalmi és képzőművészeti pályázatot kívánnak meghirdetni egyetemisták és fiatal tanárok számára, melynek előkészítésében és elbírálásában kérték az MKT szakmai segítségét. Látogatásunk zárásaként egy 40 perces, rögtönzött kórushangversennyel ajándékoztak meg bennünket: Kodály kórusművei – köztük a *Vejnemöjnen* muzsikál – mellett F. Mendelssohn-Bartholdy és Orbán György művei is megszólaltak ezen.

Kolozsvár

Utunk utolsó állomása az Erdélyi medence központja, Kolozsvár volt. Először *Jankó Zsolttal*, a *Romániai Magyar Zenetársaság* nemrég megválasztott elnökével találkoztunk. Az egyesület célkitűzései között szerepel

a magyar zeneművek, zeneszerzők, előadóművészek bemutatása, hangversenyek, zenetudományi konferenciák, zenei versenyek szervezése Erdélyben és a Kárpát-medencében. Vezetőjük, az európai koncerttermekben és operaházakban, így a Magyar Állami Operaházban is rendszeresen vezénylő karmester, Jankó Zsolt beszámolt legutóbbi nagyszabású rendezvényükről, az Orbán György 75. születésnapja alkalmából megvalósított hangversenysorozatról. Közös véleményünk szerint együttműködésünk kezdőpontja lehet az az előadás, melyet az MKT egyik képviselője tartana Kolozsvárott az RMZT által fiatal művészek számára megrendezendő hangszeres versenyen a verseny profiljához kapcsolódó Kodály művekről és azok előadói gyakorlatáról.

A beszélgetést követően bekapcsolódtunk a *Romániai Magyar Dalosszövetség* november 11-én megtartott közgyűlésének programjába. Az 1921-ben alapított társaság az ország magyar ajkú éneklő közösségeinek, amatőr világi és egyházi énekkarainak, hagyományőrző együttesinek szakmai és szellemi támogatója. 1994-es újjá szerveződésének vezéralakja *Guttman Mihály* zenepedagógus-karnagy volt, aki a korábbi célkitűzések sorát a zenetanári, karnagi továbbképzések és kórustalálkozók szervezésével, valamint új énekkarok létrehozásának, s az erdélyi magyar énektanárképzés kialakításának szándékával bővítette. *Guttman Mihály* áldozatos munkáját lánya, *Tóth-Guttman Emese* segítette, majd halála után folytatta, aki az ez évi közgyűlés szervezője is volt. Délelőtt a beszámoló, majd a 2024-es tervek ismertetése mellett a frissen megjelent centenáriumi tanulmánykötet bemutatására, tisztújításra, valamint díjak átadására került sor. A közösség szavazása alapján *Tóth-Guttman Emese* helyét a Dalosszövetség élén *Dr. Csákány Csilla* zenetudós, a Partiumi Keresztény Egyetem Művészeti Tanszékének adjunktusa vette át.

A délutáni program az *Ünnepi kórushangverseny - In memoriam Guttman Mihály* címet viselte, és a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Auditorium Maximum termében került megrendezésre. A koncerten a Sigismund Todu ă Zenei Főgimnázium *Guttman Mihály* nevét viselő öt (!) kórusa, a BBTE Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar Musi-Chorum Vegyeskara és a *Guttman Mihály* Pedagóguskórus lépett színpadra. A Zenei Főgimnázium kórusai két-két évfolyam magyar tannyelvű osztályainak tanulóiból alakultak, így két elemista kórus, két általános iskolai kórus és egy líceumi vegyeskar énekelte el műsorát. A kicsinyek ötletes és aktuális műsorösszeállítással, *Weöres Sándor*, valamint *Petőfi Sándor* vers megzenésítéseiből adtak elő egy csokorra

valót, a nagyobbak Kodály Zoltán, Bárdos Lajos, Farkas Ferenc, Daróci-Bárdos Tamás, Karai József és Balázs Árpád műveiből válogatott, igényesen megszerkesztett műsort szólaltattak meg. Karvezetőik – *Fábián Apolka* (három kórus) és *Kállay M. Tünde* (két kórus) – felkészítő munkája dicséretes, a kórusok életteli hangon, látható élvezettel énekeltek. A hangversenyt keretbe foglaló egyetemi és pedagóguskórus Kodály Zoltán, Halmos László és Bárdos Lajos műveiből énekelt *Fábián Apolka* és *Bedő Ágnes* vezetésével. A műsort *Dr. Péter Éva* docens asszony vezette, szakszerű bevezető mondatai kellő információt nyújtottak a termet zsúfolásig megtöltő közönségnek.

A hangversenyt egy négy órás, igen tartalmas beszélgetés és munkavacsora követte. Ezen *Dr. Péter Éva* beszámolt a Babeş-Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző és Zeneművészeti Kar keretein belül húsz éve magyar nyelven folyó képzésről. Szólt az eddigi eredményekről, a felmerülő kihívásokról, elsősorban a jelentkezők változatos zenei előképzettségének összhangba hozásáról, valamint a végzett tanárok elhelyezkedési nehézségeiről. Tóth-Guttman Emese a karvezetőtovábbképzés fontosságát emelte ki, *Dr. Csákány Csilla* pedig az óvodapedagógusok és tanítók zenei továbbképzésének szükségességét. *Dr. Krasznai Gáspár*, a kolozsvári születésű, Budapesten doktorált és Nagyváradon is tanító kórusvezető-korrepetitor a romániai magyar fiatalok további elvándorlásának problémájáról tájékoztatott minket.

A felmerült problémákra nyilvánvalóan nem tudtunk megnyugtató megoldást ajánlani, de *Dr. Vas Bence* biztosította a kollégákat arról, hogy amiben tudunk, segítjük munkájukat, szakmai életüket és a romániai magyar tanárokat. Erre a Rákóczi Szövetséggel jelenleg formálódó együttműködésünk óvodapedagógiai, tanítói és tanári továbbképzéseinek szakmai programjai, a szovátai gyermek- és ifjúsági kórus részvételével szervezendő karnagy továbbképzések, a lehetőség szerinti rendszerességgel megrendezett tanfolyamok lennének alkalmasak. A magyar felsőoktatási intézményekkel folytatott Erasmus diák- és tanárcserék tovább életetése szintén nagyon hasznosnak mutatkozik.

A közel 1500 kilométeres erdélyi körút rendkívül értékes tapasztalatokkal, a helyszínen folytatott konzultációk hitelességével gazdagított bennünket, melyek a folyamatos kapcsolattartásra és a lehetőségeink szerinti segítségre ösztönzik Társaságunkat.

Dr. S. Szabó Márta,
az MKT elnökségi tagja

Ének-zene módszertani nap Érsekújvárbán

2023 őszén az érsekújvári Czuczor Gergely Alapiskola adott otthont november 24-től december 1-jéig a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége (SZMPSZ) Érsekújvári Területi Választmánya szervezésében az *Előnyben a fejlesztés* elnevezésű őszi szakmai napoknak. Az egy hetes rendezvény minden napja érdekes újdonságokat, előadásokat, szakmai bemutató foglalkozásokat kínált a nagy létszámú érdeklődő pedagógusoknak.

Különlegességnek számított a Magyar Kodály Társaság programja a hét első napján, november 24-én, ami a „Kodály zenepedagógiája a gyakorlatban” címmel a Bethlen Gábor Alap támogatásával valósult meg. A nap védnöke Vas Bence professzor, a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karának művészeti és tudományos dékánhelyettese, a Magyar Kodály Társaság elnöke volt, aki személyes jelenlétével támogatta a képzést.

Az ének-zene módszertani napot a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának tanítóképzős hallgatói részére kínálta fel a Magyar Kodály Társaság, az ifjú pedagógusjelöltek gyakorlatorientált zenei képzésének támogatására. Az ének-zene módszertani nap iránt nagy volt az érdeklődés nemcsak az egyetemi hallgatók, de a sok éves gyakorlattal rendelkező magyar ajkú pedagógusok körében is.

A vendéglátó iskola nevében Priskin Zoltán, a Czuczor Gergely Alapiskola igazgatója és Salgó Gabriella igazgatóhelyettes, az SZMPSZ Érsekújvári Területi Választmányának elnöke köszöntötte a vendégeket és az érdeklődő pedagógusokat, egyetemi hallgatókat.

A bemutató órákat a 3.A és a 4.A osztályban Pankotainé Puskás Gyöngyi, a Marczibányi téri Kodály Iskola (Budapest) ének-zene tanára, karnagya, gyakorlatvezető és mentortanár tartotta. A sokéves szakmai gyakorlattal felvértezett tanárnő lendületes, játékos és örömteli ének-zene óráját a gyermekek és az órát figyelő jelenlévők egyaránt élvezettel követték. Mindkét tanítási óra után lehetőség nyílt a látottak elemzésére, pedagógiai reflexiókra, szakmai megbeszélésre.

Puskás Gyöngyi

Délután 14 órától Óri Csilla, a Marczibányi téri Kodály Iskola (Budapest) igazgatója, karnagya, köznevelési szakértő *Kodály öröksége* címmel tartott lebilincselő előadást, gyakorlati bemutatóval tarkítva azt. Az előadást követő szakmai vitában elhangzottak, illetve az ének-zene módszertani napot követő visszajelzések alapján méltán állíthatjuk, hogy rendkívül hasznos és hiánypótló képzés helyszíne volt az Czuczor Gergely Alapiskola Érsekújváriban, és reméljük, hogy a jövőben sok hasonló rendezvénynek lehetünk majd részesei.

Köszönet a szervezőknek!

*Józsa Mónika,
a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem
Közép-európai Tanulmányok Karának ének-zene tanára*

Az univerzum bólintott

Dalvölgy, 2023. június 1-4.

Veszprém és a Bakony-Balaton Régió települései

Az ötletgazda *Erdélyi Ágnes* és a szervező Veszprém Város Vegyeskara Egyesülete az előkészületek két esztendeje alatt erősen reménykedett ebben a bizonyos bólintásban... Hiszen minden új volt: a rendezvény komplex és összetett struktúrája eleve komoly kihívást jelentett, plusz a járvány, az együttesek szinte hibernálódtak, és így tovább. Folyamatosan minden alakult, épült, változott. Aztán elkészültek az új művek, jelentkeztek az énekkarok és a karnagy kurzus iránt érdeklődő szakemberek, a régió települései örömmel vették a Nemzeti Összetartozás Napjára ajánlott kiskoncerteket, felavatták az ActiCity-t. Már csak – csak? – az univerzum bólintása hiányzott... Aztán az is megllett.

Maga a *Dalvölgy* minden korábbi kórusrendezvéynél nagyobb szabású volt, mind létszámában (60 énekkar 1300 taggal!), mind zenei kínálatában (9, igen változatos tematikájú zenei műhely). Az új rendezvénystruktúra – a 110–250 (!) fős összkarokba jelentkezők előre, még otthon tanulják meg a választott műhely zenei anyagát, mindössze egyetlen, délelőtti összpróba után állnak a hallgatóság elé – idő- és költségkímélő, a résztvevők – saját lehetőségeikhez mérten – megtoldhatják

Női karni blokk, Mindszenty Zsuzsánna

ezt a napot, és önálló bemutatkozásuknak kiváló keretet ad a Nemzeti Összetartozás Napja, a Bakony-Balaton régió 12 kisebb-nagyobb településén Ajkától Zircig.

De lehet bármilyen felhasználóbarát a struktúra, ha a zenei kínálat nem elég vonzó, a karnagyok nem hozzák együttesüket. Hát pedig hozták. Megértették: olyan lehetőséget kínál a Dalvölgy nekik, személy szerint is, amelyre nagyon nagy szükség van, és ez a repertoár bővítés. Ki-ki ízlése, érdeklődése, kórusa felkészültsége függvényében választhatta ki a számára vonzót, vagy éppen kihívást jelentőt, legyen az népdal gyökerű vagy régizene, egyházzene vagy énekelt vers, oratórium-részlet, vokális könnyűzene, vagy éppen gyermekkarokra szánt alkotás. Az ősbemutatók mellé több mint 40, kifejezetten nem, vagy ritkán hallott kompozíció került, és e sorok írója meg van győződve arról, hogy Johannes Honterus, vagy éppen Cserháti Zsuzsa, de akár Farkas Ferenc vagy Bárdos Lajos felfedezett vagy újra felfedezett darabjai beépülnek az énekkarok mindennapi ünnepeibe.

A tervezett nyolc ősbemutatóból hat valósult meg a helyszínen – és ez így volt jó. A felkért ifjú komponisták is megküzdöttek a feladattal: összkarra alkalmas, a műhelytematikához illő, viszonylag rövid idő alatt megtanulható-befogadható kórusművet írni nagyon nem könnyű. A hangzó eredmény hallatán ugyanakkor várható, hogy némi továbbcsiszolás után Szirtes Edina Mókus rendhagyó és eredeti népdalfeldolgozása (*Nem csak búslakodó*), vagy Balogh Máté erőteljes tétele (*Negatio Petri*) ugyanolyan örömet szerez előadónak és hallgatónak egyaránt, mint Bánó Tamás Barnabás Petőfi-versre írt, népdal tisztaságú gyermekkara (*Száll a felhő*), Tóth Péter varázsos színű nőikara (*Almafa álma*), vagy Virágh László új-régizeneje (*Ének az katonákról*). Ami elmaradt (az egyik még az egyéni felkészülés során, a másik prompt döntéssel a délelőtti összpórbán), az, reményeim szerint, csak elhalasztódott. Tanulság: a felkészülés folyamatáról/nehézségeiről hiteles(ebb) képre van szükség egyfelől, és e tapasztalatokat célszerű megosztani a zeneszerzőkkel másfelől. Mindkét fél okulhat, a közönség pedig érett(ebb) megszólalásban gyönyörködhet.

A műhelyvezető karnagyok hivatásuk ismert és elismert művészei, akikkel élmény volt együtt muzsikálni. Kiváló munkát végeztek. Bármelyiküket kiemelni nem lenne igazságos, ha... hármójuk nem tették volna hozzá azt a pluszt, amitől a hőségben csüggendező hallgatóság felkapja a fejét, mint a huszárló a trombitaszóra. *Mindszenty Zsuzsánna* a nőikarok élén a nyers drámától a fátyolos álomlíráig ívelő, igazi zenei-

érzelmi utazásra vitte hallgatóit. *Nemes József* úgy fogta össze 250 kis énekesét, mintha a debreceni osztálytermében lenne: feszült figyelem, abszolút odaadás és derű. *Somos Csaba* szinte a lehetetlenre vállalkozott: hang- és koncentrációigényes, kifejezetten nehéz művek, ad hoc oratóriumkórus, szimfonikus zenekarral súlyosbítva. Attacca összekapcsolva őket, az ősbemutató *Negatio Petri*ben a klasszikus kötődéseket, Liszt *Tu es Petrus*ában a mai művekben is gyakran visszacsengő modernt tudta meggyőzően felmutatni.

Kiegyensúlyozottak voltak a kb. 15 perces blokkok, hogy a lélek a feszültségből oldódva be tudja fogadni a következő és a rákövetkező darabot/hangulatot/élményt, percre pontosan öt órán keresztül... A műhelybemutatók résztvevőinek le-felvonulása holtidő – lett volna, ha nem ezt használták volna ki közös éneklésre a rendezők, Veszprém Város Vegyeskarának tagjaival, mint pilótakórusral. A műsorfüzetben szereplő énekelni való átvezetett egyik tematikából a másikba – miközben veszprémi ízek is megjelentek (Veszprémi jelhang, Szent Margit himnusz, Kossuth utcán, Veszprémi anziks).

Lassan végére érek a Dalvölgy krónikájának, lassan leülepednek az élmények, tanulságok, lassan elkezdhetünk gondolkodni: folytatható-e ez a struktúra? Mi kell még? Van-e fölösleges elem? Hogyan lehet – mondjuk úgy két-három év múlva – az énekelni vágyókat megszólítani, hogy akkor is eljöjjenek Veszprémbe, amikor az EKF fényei már nem világítanak olyan látványosan?

Kellenek-e új művek? Igen. A felnövekvő komponistanemzedék így megtalálhatja a hangot a soktíz- ezres amatőr kórusénekeshez.

Kellenek-e új felfedezések? Igen. A magyar énekkari kultúra hihetetlenül gazdag, értékeit őrizni, fel- és bemutatni a Zene Városában különösen élő kötelesség.

Kellenek-e határon túli meghívottak? Nagyon igen! Az eddigi 4 „Magyar Kórusok Találkozója” is bebizonyította. Sok tekintetben előttünk járnak – például összefogásban, amint azt példák, gondolatébresztő előadások és zeneileg igényes koncertjeik mutatták.

Mechler Anna költő, Tóth Péter zeneszerző

Mindszenty Zsuzsánna a betanító karnagyokkal

Oratórium kórus a Dalvölgy színpadán, Somos Csaba

Kell-e karnagy kurzus? Feltétlenül. Az esti hangversenyek révén hatalmasat tágul szakmai látóterük.

Kellenek-e régiós kiskoncertek? Nagyon is. Ily módon az együttesek oda is eljutnak, ahol az élőzenei hangverseny ritkaság.

Kell-e változtatni a Dalvölgy és kísérőrendezvényei struktúráján? Alapvetően nem. Ez bevált. Miben kéne mégis változtatni? A kommunikáción. Fontos, hogy ez a rendezvény a mostani gyakorlatnál sokkal jobban látszon a városban, a régióban, az országban. Az EKF elmúlik, mi itt maradunk. Ami itt született és ide gyökerezik, az leginkább itt fejlődhet organikusan tovább. Ez ennyire egyszerű.

Erdélyi Ágnes művészeti vezető voltaképp egy derűs hármashangzattal zárta a rendezvényt, gazdagság – remény – hála kulcsszavakkal. A magyar kóruskultúra *gazdag* kincsestár. Ha van közös akarat, akkor él a *remény*, hogy további értékeket tárhatunk a Zene Városába látogatók és az itt élők elé. S végül a *hála* – azoknak, akik segítették-támogatták a Dalvölgyet, amely így része lehetett az Európa Kulturális Fővárosa eseményfolyamának; és nagybetűs hála azoknak, akik több hónapos felkészülés után a Királynék Városa felé vették az irányt északról, délről, keletről és nyugatról. ... *Aztán mind többen, százan, ezren, míg megszólalt a nagy Harmónia, amelyben mind egyek lehetünk...* Kodálynak igaza volt. Az univerzum pedig bólintott.

C. Szalai Ágnes

A Dalvölgy Veszprém 2023 – alcíme az éneklő Magyarország ünnepe – a Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa támogatásával és együttműködésében valósult meg. A Karnagy kurzus támogatója a Hangjáték, a Hangvető Kft kiemelt projektje. Szakmai partner: Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége – KÓTA

AJÁNLÓ

Dr. Ittzés Mihály kecskeméti vonatkozású írásainak adatbázisa

•••

A kecskeméti Katona József Könyvtárban 2023. december 8-án kerekasztal-beszélgetés keretében mutatták be a *Digitális világunk* adatbázis új algyűjteményét, amely Ittzés Mihály megközelítőleg 250 kecskeméti vonatkozású írását tartalmazza.

A gyűjtemény létrehozásában Ittzésné Kövendi Kata, valamint a Katona József Könyvtár munkatársai: Ittzés Ádám, Katona Tibor, illetve Polyák Zsuzsanna, a Kodály Intézet tudományos munkatársa vettek részt, nyelvi lektorként dr. Füzi László és Göttinger Márk működött közre.

Az adatbázis elsősorban helyi lapokban – főként a *Petőfi Népében* – megjelent rövid cikkeket, hangverseny-ismertetőket tartalmaz, de megtalálhatók benne hosszabb ismeretterjesztő írások Kecskemét zenei életének történetéből és korábban nem publikált előadások átiratai is. Így mind a zenetörténet, mind a kecskeméti helytörténet iránt érdeklődők hasznos forrása lehet.

Az írások egységes, szöveggondozott formában, Ittzésné Kövendi Kata jegyzeteivel ellátva, teljes szöveggel olvashatók-kereshetőek.

A Füzi László irodalomtörténész vezette nyilvános projektindító beszélgetés során Ittzésné Kövendi Kata és Polyák Zsuzsanna idézték fel a gyűjtemény létrehozásához vezető utat, ismertették tartalmát, Katona Tibor pedig a gyakorlatban mutatta be az adatbázis működését, az abban való keresés folyamatát.

Az eseményről a Kecskeméti Televízió *Múzsza* című műsora is beszámolt, amely megtekinthető a Youtube-on: <https://www.youtube.com/watch?v=qGkOxv4Feno>

Az adatbázis elérhető a Katona József Könyvtár *Digitális világunk* adatbázisának felületén, *Ittzés Mihály cikkei* menüpont alatt, vagy közvetlenül a <https://digital.kjmk.hu/ittzes.aspx> címen.

*Polyák Zsuzsanna
tudományos munkatárs, Kodály Intézet*

Búcsú Ivasivka Mátyástól

•••

A Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Országos Szövetsége, a Magyar Kodály Társaság, a Pécs-Baranyai Kórus Szövetség és Kodály Tagcsoport nevében, de elsősorban az Őt tisztelő és szerető karnagy kollégák, a zenetanári társadalom nevében szomorú, tiszteletteljes főhajtással búcsúzom Ivasivka Mátyás tanár úrtól, karnagy úrtól.

Pécs város kulturális, zenei életének meghatározó egyénisége volt Ő. Kiemelkedő zenetörténeti tudása, a kórusirodalom naprakész ismerete lenyűgözte nemcsak tanítványait, de kollégáit is. A nehezebb időkben, híres külföldi kortárs zeneszerzőkkel vette fel a kapcsolatot – Sztravinszkij, Britten, Hindemith, Orff –, műveket kért tőlük és azokat népszerűsítette, kórusaival bemutatta. Baráti kapcsolatot épített ki Carl Orff-fal, aki – értékelve a Tanár úr szakmai tudását, fáradhatatlan tenni akarását – egy egész „kamionnyi” ütős hangszert küldött a Nagy Lajos Gimnáziumnak. Így alakulhatott meg a később országos hírűvé vált Orff Zenekar.

Ifjúsági kórusai – a Nagy Lajos Gimnázium Vegyeskara, Fiúkara, a Janus Pannonius Gimnázium Leánykara – az Éneklő Ifjúság és az Országos Diáknapok versenyének kiemelkedő szereplői voltak. Elismerésül Arany-fokozatok és Fődíjak sokaságát kapták, de elmondhatjuk ugyanezt a felnőtt együtteseiről, a Janus Pannonius Női Karról és a Mecseki Szénbányák Kodály Zoltán Férfikaráról is. A férfikar megalakítását és irányítását „a legnagyobb zenepedagógiai élményének” nevezte a Tanár úr, hisz zenei tanulmányokkal nem rendelkező bányász énekesekkel eljutott jelentős Kodály és más szerzők műveinek bemutatásáig. A karnagy úr által 30 évig vezetett férfikar tehát nem véletlenül vehette fel Kodály Zoltán nevét.

Nagyrabecsüléssel emlékezünk és köszönjük, hogy Ivasivka tanár úr kezdeményezése és kitartó munkája eredményeként a Janus Pannonius Gimnáziumban – az országban másodikként! – elindulhatott az ének-zene tagozatos oktatás. Kérésével személyesen kereste fel a Kodályt, aki nagyon

gyorsan intézkedett, és hamarosan meg is érkezett az engedély Pécsre az emelt szintű zenei képzés indításához. A magas fokú tanári és karnagyi munka eredményeként a tagozat tíz éven belül országos hírűvé vált.

Ma már zenetörténeti eseménynek minősül, hogy gimnáziumi kórusaival elsőként mutathatta be Kodály Zoltán Kisfaludy versére írt *Mohács* c. kórusművét. Az ősbemutató 1965-ben Kodály és felesége, Péczely Sarolta jelenlétében történt a keszthelyi Helikonon. Kodály szellemisége hatotta át egész munkásságát. Tanári és karnagyi tevékenységében a Kodály-koncepció hű követője, következetes apostola volt. Derűs egyénisége, embersége, szakmai és baráti segítsége nemcsak volt diákjainak, de nekünk is hiányozni fog.

Boldog Özséb himnuszának felidézésével búcsúzom most Tőle. Ez a himnusz volt a Tanár úr zeneszerzői munkásságának utolsó jelentős darabja, melynek sorai, gondolatai belőle is sugároztak:

Szállj, ragyogj te mennyei fény,
angyalszárnyú ének,
fájó szívén: magyar szívén
minden remetének.

Add Urunk, hogy rab és szegény
– mind testvérre leljünk!
Áldd meg hazánk, hogy a remény
átölelje lelkünk!

Tisztelt Tanár úr, Karnagy úr, kedves barátunk, nyugodj békében!

Kertész Attila

(Elhangzott 2023. december 4-én a gyászmisén, a pécsi Szent Péter és Szent Pál Székesegyházban).

Búcsúszunk

G. Somos Margit (1936–2023) zenetanár, karnagy, a Magyar Kodály Társaság tagja

G. Somos Margit édesapja kántortanítóként dolgozott Beleden, egy Sopron vármegyei faluban. A családban a szülőkkel együtt a muzsikálás a négy gyermek számára a mindennapi élet része volt. Tehetsége hamar megmutatkozott. A családtagok kicsi kora óta nyilvánvalónak tartották, hogy belőle zenész lesz. A legendás Békés-Tarhosi Zenegimnáziumban érettségizett, majd Budapesten, a Zeneakadémián szerzett diplomát középiskolai énektanár és karvezető szakon.

Pályafutása során a tanítás mellett különböző időszakokban kórusokat vezetett. Litéren, a várpalotai Thury György Gimnáziumban, Veszprém Város Vegyeskarának másod- karnagyaként tevékenykedett, és hosszú időn át állt a várpalotai Bányász kórus élén. A kórusaival adott bel- és külföldi koncertek, rádiófelvételek, a Várpalotán általa meghonosított karácsonyi hangversenyek emberek százainak adtak maradandó élményt, a kórusok tagjainak pedig az együtt zenélés felemelő érzését. Munkásságával nagymértékben hozzájárult Várpalota zenei életének jelentős fejlődéséhez, melyet a város vezetése a díszpolgári cím adományozásával ismert el.

Egész életét átszötte a zene, amelyet rendkívüli igényességgel, kifinomult ízléssel mesterfokon művelt és tanított. Sok-sok emberben ültette el a zene szeretetét. Tanítványai közül sokan választották a zenei pályát élethivatásul.

Számára talán legfontosabb „tanítványai” az unokái voltak, akiket nemcsak imádott, mint nagymama, hanem kicsi koruktól kezdve életre szólóan ültette el bennük a zene iránti örök vonzódást. Gyakran mondta nekik: „Szeresd a zenét, mert bánatodat megosztja, örömeidet megsokszorozza.” Dédunokáival együtt énekelt, ha tehette zongorázott nekik.

(Elhangzott G. Somos Margit búcsúztatásán)

Gór Tamás

FELHÍVÁS

1

FELHÍVÁS

A **Kardos Pál Alapítvány** a **Magyar Kodály Társaság**, a **KÓTA** és a **Szent-Györgyi Albert Agóra** támogatásával **meghirdeti** a Kárpát-medence tanárképző intézményeiben tanuló magyar anyanyelvű hallgatók számára Kodály Zoltán születésének 142. évfordulója alkalmából és Bárdos Lajos születésének 100. évfordulója emlékezőre

A FIATAL MAGYAR TANÁRJELŐLT KARVEZETŐK IV. ORSZÁGOS VERSENYÉT.

Védnökök: Bárdos Ágota és Dr. Nátyi Róbert

Fővédnök Kodály Zoltánné Péczely Sarolta

A verseny ideje: 2024. december 7-8. (szombat-vasárnap)
A verseny helye: Szeged, Szent-Györgyi Albert Agóra,
6722 Szeged, Kálvária sgt. 23.

A jelentkezés feltételei:

- hallgatói jogviszony a Kárpát-medence területén működő felsőfokú intézmény tanárképző karán vagy szakán, vagy az ilyen intézményben 2020-24 között szerzett oklevél, felső korhatár 25 év
- sikeresen elvégzett négy félév igazolása
- tanszékvezetői ajánlás
- a regisztrációs díj (4000 HUF) befizetésének igazolása

A versenyen maximum 12 résztvevő jelentkezését tudjuk elfogadni. Túljelentkezés esetén a verseny művészeti bizottsága a tanszékvezetői ajánlásokban megjelölt sorrend, a beküldött jelentkezési lapokon megjelölt befejezett félévek száma és a felsorolt szakmai tevékenység alapján dönt a jelentkezés elfogadásáról. Amennyiben a jelentkezést nem tudjuk elfogadni, a regisztrációs díjat visszatérítjük.

A jelentkezési lap és a csatolt dokumentumok beérkezésének **határideje 2024. november 4. hétfő.**

Címünk: **KARDOS PÁL ALAPÍTVÁNY**
6753 Szeged, Hajnalka u. 20.
E-mail: kardospalalapitvany@gmail.com

Kérjük, a regisztrációs díjat a következő bankszámlára utalják:

Számlaszám: 11998006-02602718-10000018 - Erste Bank

A verseny anyaga:

A) Elődöntő:

KODÁLY Zoltán – ARANY János: Csalfa sugár

Zeneműkiadó Z. 6724

KODÁLY Zoltán: Villő – Zoborvidéki böjti szokás

Zeneműkiadó Z. 6724

BÁRDOS Lajos: Szent Imre herceg – Náray: Lyra Coelestis 1695 – Geréb Kázmér

Kiadó: EMB Z 14 294

BÁRDOS Lajos: Menyecske

Kiadó: EMB Z 14 233

B) Döntő:

KODÁLY Zoltán: Adventi ének – egy XVIII. századi francia misekönyvből (latin szöveggel)
Zeneműkiadó Z. 6725

KODÁLY Zoltán: Hét könnyű gyermekkar – 3. Héja – Népi gyermekdal
Zeneműkiadó Z. 6724

BÁRDOS Lajos: Este van már – Szakcsi népdalok Kőnczöl Ferenc gyűjtéséből
Kiadó: EMB Z 3086

BÁRDOS Lajos: Négy földrész – 6. Szavannai riadalom – Lukin László szövege
Zeneműkiadó Z 4452

A versenyen közreműködő szegedi kórusok:

Elődöntő (dec. 7. szombat 13.00-14.30 és 15.00-16.30)

Vántus István Gyak. Szakgimnázium leánykara, karnagy: Erdős Kinga
Bartók Béla Nőiakar, karnagy: Valkai Dávid

Döntő (dec. 8. vasárnap 9.30-10.30 és 11.00-12.00)

I. sz. Rókusi Általános Iskola Kicsinyek Kórusa, karnagy: Berényiné Ale Krisztina
SZTE Bartók Béla Művészeti Kar Vegyeskara, karnagy: Uherezky Eszter és Valkai Dávid

A verseny feladatai:

- a) Elődöntő: Sorsolással kiválasztott két mű próbája és vezénylése. A feladatra fordítható idő: 10'.
A feladat teljesítése során legalább az egyik műnek előről végig el kell hangzania. A döntőbe hat versenyző juthat.
- b) Döntő: Egy rövid tétel lapról vezénylése megállás nélkül, 60 perc egyéni felkészüléssel.
Sorsolással kiválasztott két mű próbája és vezénylése. A feladatra fordítható idő: 15'.
A feladat teljesítése során legalább az egyik műnek előről végig el kell hangzania.
(A verseny folyamán a kotta használata megengedett.)

Felhívjuk a versenyzők figyelmét, hogy a versenyen kizárólag jogtisztá kottát használhatnak!

A háromtagú zsűri tagjai a karvezetés tanításában tapasztalt, országos és nemzetközi elismertséggel rendelkező zenei szakemberek. Döntéseik ellen fellebbezésnek helye nincs.

A verseny díjai:

- I. díj: 150 000 HUF
II. díj: 125 000 HUF
III. díj: 100 000 HUF

A díjak a zsűri döntése szerint megoszthatók.

Valamennyi versenyző részvételt elismerő oklevelet és könyvjutalmat kap.
Az elődöntő, döntő és eredményhirdetés nyilvános.

Kelt Szegeden, 2024. február 26-án.

Rövid hírek

•••

- január 31. Művészettel nevelés generációkon át, MMA-MMKI
- február 22. Kodály Műhely átadás, Budapest
- február 23. látogatás Szabó Dénes műhelyében Nyíregyházán
- február 24. „Keleten nőtt törzsöke fámnak” konferencia, Nyíregyháza
- március 6. koszorúzás Kodály sírjánál
- március 13. Örökségünk jelene: Kodály Zoltán konferencia, Pécs PTE
- március 23. Sokszínű ének-zenei konferencia, nevelés zenepedagógiai konferencia, ELTE TÓK
- május 11. MKT közgyűlés

•••

Figyelem! Elköltöztünk!

•••

A Magyar Kodály Társaság a hosszú évtizedek alatt már megszokott irodahelyiségét kénytelen volt elhagyni. Levelezési és számlázási címünk a régi.

Az új iroda 1051 Budapest, V. kerület, Vörösmarty tér 1. szám alatti épület 4. emeletén található (bejárat a Deák Ferenc utcai portán). Vonalas telefonunk megszűnt, Rácz Beatrix (+ 36 20 809 4716) titkár mobilon elérhető.

Várjuk olvasóink, tagtársaink leveleit a Kodály szellemében történt megmozdulásokról, eredményekről és gondolatokról egyaránt a következő e-mail címre:

brehorv@gmail.com

•••

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik az elmúlt évi személyi adójuk 1%-át Társaságunknak juttatták. Tisztelettel kérjük a Magyar Kodály Társaság tagjait, barátait és pártolóit, hogy jövedelemadójuk 1%-ával a továbbiakban is támogassák Társaságunk munkáját.

Adószámunk: 19040437-1-42

In Memoriam Kodály Zoltán

MEGHÍVÓ

a Magyar Kodály Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Tagsoportjának
koszorúzással egybekötött emlékműsorára

Vikár Sándor Zeneiskola – Alapfokú Művészeti Iskola hangversenyterme

(Nyíregyháza, Kürt u. 5-11.)

2023. december 13. 17 óra

Kodály Zoltán: Háry János – Intermezzo

Előadójuk: a Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium zenetagozatának tanára, Zsupos Gábor kéziművész és tanítványai: Jakimcsuk Dániel, Kovács Áron, Antal Máté, Kósa Réka, Dobi Csaba Ádám

**Gárdonyi Zoltán: Meditatio in Memoriam
Zoltán Kodály**

Előadja Dr. Szilágyi Gyula orgonaművész

Kodály: Epigrammák 1. 2. 3. tétel

Előadja: Somogyi-Szimonid Abigél oboaművész, zongorán kísért: Császárné Tanaka Ayako zongoraművész

Bartók Béla: Perpetuum mobile

Előadja: Kovács Lotti, 3. osztályos zongorista növendék

Felkészítő tanár: Tirpákéné Lizák Teodóra zongoraművész

Kodály Zoltán: Hegedű-cselló duó Op. 7.

I. tétel

Előadójuk: Káti Gergő hegedűművész, valamint Miklós-Kun Alexandra gordonkaművész

Bartók Béla: Három csikmegyei népdal

Előadja: Kára-Sepsi Etelka fuvolaművész, zongorán kísért: Császárné Tanaka Ayako zongoraművész

Kodály Zoltán: A csitári hegyek alatt

Liszt Ferenc: Oh quand je dors

Előadja: Ács Gabriella énekeművész, zongorán közreműködik: Pelyhe Zsuzsa zongoraművész

Liszt Ferenc: 14. Magyar rapszódia

Előadja: Boda Balázs zongoraművész

Kodály Zoltán: Lengyel László

Kodály Zoltán: Adventi ének

**Horváth Márton Levente: O Salutaris
Hostia**

Előadja: A Nyíregyházi Egyetem Gaudemus Kórusa, vezényel Kerekes Rita karnagy

Koszorúzás a Vikár Sándor Zeneiskolában elhelyezett emlékszobornál.

A hangverseny a Vikár Sándor Zeneiskola, a Nyíregyházi Művészeti Szakgimnázium Zenetagozata és a Nyíregyházi Egyetem Zenei Intézetek együttműködésével valósul meg.

A műsort összeállította és moderálja Ferencziné Ács Ildikó.

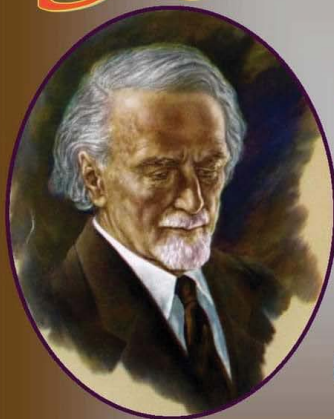
A részvétel ingyenes. Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

A KÓTA szervezésében
A Magyar Kórusok (hó)Napja 2023
rendezvény sorozat részeként,
a magyarkanizsai

CANTILENA KAMARAKÓRUS

Adventi Koncertje

Kodály Zoltán

születésének
141. évfordulója
alkalmából

**Magyarkanizsán,
a Kistemplomban.**

2023. december 14-én,
csütörtökön,
17:30 órakor,
közvetlenül a mise után.

Vezényel: Tolnay Ilona

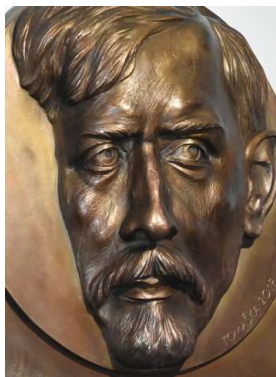

Támogatónk: Magyarkanizsa Önkormányzata

2023. december 16. szombat este 7 óra
SZTE REKTORI HIVATAL DÍSZTEREM
(Szeged, Dugonics tér 13.)

SZÜLETÉSÉNEK 141. ÉVFORDULÓJÁN

HANGVERSENY
KODÁLY ZOLTÁN
EMLÉKÉRE

Közreműködnek:

Altörjay Tamás, Kerényi Mariann, Szecsődi Ferenc,
Szokody Anikó és a

VÁNTUS FIÚKAR, karnagy: Valkai Dávid
a Vántus István Zeneművészeti Szakgimnázium tanulói,
és a PARTISCUM KAMARAKÓRUS,
karnagy: Lázár Tamás

A BELÉPÉS DÍJTALAN.

ZENEPEDAGÓGIAI KONFERENCIA KÉT FELVONÁSBAN

IDŐPONT
2024. április 4. csütörtök

HELYSZÍN
Károli Gáspár Református Egyetem
Pedagógiai Kar
2750 Nagykőrös, Hősök tere 5.
Gulyás Lajos terem

10:00
Adám Jenő életműve három fejezetben
– Feltáruzó hagyaték II.

13:00
Zenepedagógia másként
– szakmódszertani impulzusok

A konferencián való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Kérjük, részvételi szándékát a <http://www.kre.hu/pk/konferencia/> regisztrációs felületén legkésőbb április 2-ig jelezni sziveskedjétek! Kapcsolattartó: Varró-Sasi Ildikó mesteroktató (varro.sasi.ildiko@kre.hu) Mindenkit szeretettel várunk!

<http://www.kre.hu/pk/konferencia/>

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
Művészeti Kar
Zeneművészeti Intézet

Konferencia

ZMI Liszt Ferenc Hangversenyterem

2024 tavasz | Zsolnay Kulturális Negyed

március 13., szerda 10:00–15:30

Örökségünk jelene: KODÁLY Zoltán

10:00–10:05 **Megnyitó**

10:05–10:40 **TILLAI Aurél**

Párhuzamos életrajzok – Bartók és Kodály

10:40–11:30 **B. HORVÁTH Andrea**

Mit üzen Kodály Zoltán a XXI. század pedagógusainak

„A nép dala életet hirdet, el nem múltó életet”

11:30–12:00 **MINDSZENTY Zsuzsánna**

„Gyönyörűség, vagy gyötrellem?”

A Kodály koncepció a 21. században.

A globalizáció hatásai a zeneoktatásunkban

12:00–13:00 ebédszünet

13:00–13:35 **KERTÉSZ Attila**

A magyar zeneoktatás, hangszeres képzés és a különböző iskolatípusokban folyó énekkutatás rövid történeti áttekintése. Gondolatok a zeneoktatás jelenlegi helyzetéről és jövőképeiről a kodályi elvek jegyében.

13:35–14:10 **LUKÁCS Elek**

Kodály Zoltán: Psalmus Hungaricus

14:10–14:45 **BALATONI Sándor**

Kodály Zoltán: Békesség-óhajítás –

A 70 éve született vegyeskar márgójjára

14:45–15:30 **Kerekasztal beszélgetés**

A belépés ingyenes, de regisztrációhoz kötött: koncertek.zmi@gmail.com

ZENEMŰVÉSZETI
INTÉZET

MAGYAR
KODÁLY
TÁRSASÁG

A hangverseny a PTE MK ZMI és a Magyar Kodály Társaság közös szervezésében valósul meg.
www.art.pte.hu/zmi